

C A M P I N I A
DRIEMAANDELIJKS BLAD VAN HET STREEKARCHIVARIAAT
NOORD-KEMPENLAND

9e JAARGANG
JANUARI 1980
NR. 36

Redactie: H. Mij land, assistent-archivaris
Redactieadres: Torenstraat 1, 5688 AM Oirschot
Postbus 11, 5688 ZG Oirschot
Tel. 04997 - 2828 - toestel 33

De prijs voor een abonnement bedraagt f 12,-- per jaar, vanaf 1 april 1979, bij vooruitbetaling te voldoen, te storten op post-girorekening 10.69.032 van de gemeente Oirschot met vermelding abonnement Campinia. De prijs voor losse nummers is f 3,-- per stuk. Indien opzegging niet schriftelijk is medegedeeld voor het begin van het nieuwe kalenderjaar, wordt het lidmaatschap voor het volgende jaar automatisch voortgezet.

Uitgeversrecht: Streekarchivariaat Noord-Kempenland

N.B. Op schriftelijk verzoek kan toestemming tot overname worden gegeven.

De niet-ondertekende artikelen zijn samengesteld door de medewerkers van het Streekarchivariaat Noord-Kempenland.

Voor de inhoud van de ondertekende artikelen is de redactie niet verantwoordelijk.

TEN GELEIDE

Geachte lezers,

De redactie van Campinia wenst U, lezers, een gezegend, voorspoedig en gezond nieuwjaar toe. Zij wil tevens dank brengen aan degenen, die in de negen - nu af te sluiten - jaargangen belangeloos hun medewerking verleenden aan de totstandkoming van ons blad. Het ontbreken van deze bijdragen zou het lezen van Campinia beslist onaangenamer maken. Onze dank is mede gericht aan mevrouw C. Aarts-Keesom voor de verzorging van de lay-out en het typewerk, alsmede aan de heer H. Tempelaars, de drukker van Campinia. Niet in de laatste plaats willen wij onze lezers-abonnees danken, zonder wier adhesie dit blad geen bestaansrecht heeft.

De redactie.

I NHOUD

I.	Oirschotse mensen over Oirschot "Oirschot, vijftienhonderd" (door Toke van de Ven-Lommers)	164
II.	De vrijwillige rechtspraak in de dingbank van Zeelst-Veldhoven-Blaarthem	165
III.	Trouwlustige buitenlanders te Veldhoven, Blaarthem en Gestel (door M. van der Heijden-Bruning)	168
IV.	Jaarkronieken uit de schepenprotokollen van Oirschot-Best (vervolg) (door J. Santegoeds, Noenen)	172
V.	Oorkonden	180
VI.	Bestse toponiemen (vervolg)	180
VII.	Genealogica	185
	1. Echtparen van Croonenburg van 1620-1972	185
	2. Genealogische gegevens omtrent het ge- slacht Van Collenburg vanaf 1629	185
	3. De Brabantse familie De Cort (door B.W. van Schijndel t, Brussel)	185
VIII.	Huizen en hun bewoners te Oirschot van de zeventiende tot de twintigste eeuw (vervolg)	187
	45. Sektie G 3009: Boterwijksestraat 6	187
IX.	Het landgoed De Baest	188
X.	Lijst van woningen te Zeelst in de 18de eeuw (vervolg)	188
	V. Het Mbggenhool	188
XI.	Lezers leveren hun bijdrage	191
	1. Echtparen van Croonenburg (vervolg) (door A.B. van Cronenburg, Rotterdam)	191
	2. Genealogische gegevens omtrent het ge- slacht Van Collenburg vanaf het jaar 1629 (door Nico van Cuijck, Oirschot)	195
XII.	Giovanni en Martinus: het verhaal van een moord (vervolg en slot)	202
XIII.	Historische gegevens over de Sint-Lambertus- parochie en de Maria-kerk te Meerveldhoven	

I NHOUD (vervolg)

	(vervolg) (door A. van Run)
XIV.	Archivalia aangaande de oude Kempische gil- den (vervolg) 24. De Bestse en Oirschotse gilden in 1812 (door J. Lijten)

I. OIRSCHOTSE MENSEN OVER OIRSCHOT

OIRSCHOT, VIJFTIENHONDERD

(door Toke van de Ven-Lommers)

Oirschot, vijftienhonderd
Wat wordt het bewonderd
In het jaar dat we Jubeljaar noemen.
Vijftienhonderd jaren
Is Oirschot "je ware"
Wij willen er ons op beroemen.

Oirschot, vijftienhonderd
Wat wordt het bewonderd
Ons dorp met z'n oude gebouwen.
't Is nu Jubileum
Hef aan het Te Deum
Omdat we zoveel ervan houwen.

Oirschot, vijftienhonderd
Wat wordt het bewonderd
Ons dorp waar we leven en werken.
Ja, wij die er wonen
We gaan het bekronen
We laten het iedereen merken.

Oirschot, vijftienhonderd
Wat wordt het bewonderd
Ons dorp dat wij eren en prijzen.
Met mooie accoorden
Met lovende woorden
En zo onze hulde bewijzen.

Oirschot, vijftienhonderd
Wat wordt het bewonderd
Met z'n toren die ons dorpje mag sieren.
Laat ons nu met feiten
En activiteiten
Het waardig en vreugdevol vieren.

II. DE VRIJWILLIGE RECHTSPRAAK IN DE DINGBANK VAN ZEELST-VELDHOVEN-BLAARTHEM

(vervolg)

567. Zo.Ve. 3-3-1618 blz. 273/2
Catelijne Ansems en haar voogd Willem Michiels hebben aan Jan Anssems een stuk land overgedragen, gelegen in de parochie van Zonderwijk-Veldhoven, ter plaatse Aenden Broeck genaamd (belendende percelen: Cornelis Janssen, Jan Anssems, aan twee zijden de weg). De lasten, die er op rusten, zijn: de dorpslasten en de lasten, die Catelijne verkregen heeft van haar oom, Adriaan Janssen.
Schepenen: Michiel Dionyssen - Peeter Woutersen
568. 14-3-1618 blz. 274/1
Hendrick Jan Aerts belooft aan Mathijs Aert Lathouders een som van 26 gulden en 10 stuivers te betalen, welke hij heeft geleend, en wel vandaag over een jaar.
Schepenen: Adriaan Janssen - Michiel Paulus
569. Z. 8-3-1618 blz. 274/2
Mariken Bastiaens en haar gekozen voogd, Dierick Henrick van den Hove, hebben aan Willem Laureys een akker overgedragen, gelegen in de parochie van Zeelst, ter plaatse Achter den Bogaert genaamd (belendende percelen: het erf van de koper, Andries Hendriks, Willem Mercelis, Andries Hendriks). Jaarlijkse lasten: vier vat rogge aan het klooster Die Hage te Eindhoven en een blanck en een penning cijns aan de Baseldonc te 's-Hertogenbosch.
Schepenen: Michiel Paulus - Adriaan Janssen
570. 8-3-1618 blz. 274/3
Willem Laureijssen belooft aan Mariken Bastiaens en haar voogd voor het voorschreven transport, op 16 april 1618, een som van 164 gulden te betalen.
Schepenen: Michiel Paulus - Adriaan Janssen
Kanttekening: De voorschreven belofte is voldaan in tegenwoordigheid van voornoemde schepenen. 17 mei 1618.
571. 19-2-1618 blz. 275/1
Niclaes Janssen bekent uit handen van Peeter Martens vier dubbele Alberti-guldens, drie vat rogge en een vat boekweit te hebben ontvangen. De betaling dient ter compensatie van de door Niclaes aan Peeter bewezen diensten.
Schepenen: Michiel Nyssen - Frans Henricx
572. Ve. 16-2-1618 blz. 275/2
Hendrick Aert Francen heeft aan Jan Aert Francen, zijn broer, een

halve beemd overgedragen, gelegen in de parochie van Veldhoven, ter plaatse Tot Schoot genaamd (belendende percelen: de beemd waarvan het afgescheiden is, de kinderen Willem Thonis, de kinderen Jan Danen, de weg). De er op rustende lasten zijn: de dorpslasten, een pacht van 50 gulden te 's-Hertogenbosch en een half vat rogge aan de pastoor te Veldhoven.

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendrichs

573. Zo.Ve. 16-2-1618 blz. 275/3

Hendrick Aert Francen heeft verder, namens hemzelf en de onmondige kinderen van Frans Aert Francen, aan Jan Aert Francen, zijn broer, hun aandeel in het Rinckven overgedragen, gelegen in de parochie van Zonderwijk-Veldhoven, ter plaatse Tot Schoot genaamd.

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendrichs

574. Zo.Ve. 16-2-1618 blz. 276°/1

Hendrick Aert Francen heeft aan Jan Aert Francen een stuk land, groot omtrent twee lopenzaad, overgedragen, gelegen in de parochie van Zonderwijk-Veldhoven, ter plaatse Tot Schoot genaamd (belendende percelen: Vreys Henrics, Jacop Petersen, de weg, Wouter Hendricx).

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendrichs

575. Zo.Ve. 16-2-1618 blz. 276°/2

Hendrick Aert Francen heeft aan Jan Aerts een stuk land, groot een half lopenzaad, in een bochtje overgedragen, gelegen in de parochie Zonderwijk-Veldhoven (belendende percelen: Jooris Hendricx, Vreij's Hendric, de weg, Dierick Peeters).

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendrichs

576. 16-2-1618 blz. 276/3

Jan Aert Francen belooft aan Peeter Francen op Lichtmis over twee jaar een som van 571 gulden te betalen, alsmede een jaarlijkse pacht van drie gulden en tien stuivers. Dit alles onder voorwaarde, dat Peeter Francen de genoemde som voor de helft op kan eisen, wanneer hij daar behoefte aan heeft.

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendrichs

Kanttekening: De voorschreven belofte is voldaan. 4-3-1619.

577. 16-2-1618 blz. 276/4

De voogden en toeziende voogden van Märiken, dochter van Frans Aerts, ter eene zijde, en Mari Francen, haar moeder, ter andere zijde, zijn met elkaar overeengekomen, dat Mari Francen haar dochter voornoemd zal onderhouden totdat zij zestien jaar oud is. De moeder zal daarvoor de gehele jaarlijkse pacht mogen ontvangen en gebruiken, welke haar dochter van haar vader zaliger toekomt. Alle andere overeenkomsten en beloften vervallen hiermede.

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendrichs

578. 17-2-1618 blz. 277/1

Jan Aert Francen belooft aan de onmondige kinderen van Frans Aert

Francen, op Lichtmis over twee jaar, een som van honderd gulden te betalen, alsmede een jaarlijkse rente van 6 gulden en 5 stuivers.

Schepenen: Michiel Nijssen - Frans Hendricx

579. Ve. 17-2-1618 blz. 277/2

Laureys Hendricx heeft aan Hendrick Aert Francen zijn aandeel in het Rinckven overgedragen, gelegen in de parochie Veldhoven, ter plaatse Op de Locht genaamd.

Schepenen: Michiel Nijssen - Frans Hendricx

580. Zo.Ve. 17-2-1618 blz. 277/3

Tieleman Jacops heeft aan Daen Rutten een erf met het daarop staande huis overgedragen, gelegen in de parochie van Zonderwijk-Veldhoven, ter plaatse de Lochtstraet genaamd (belendende percelen: Matheus Wouters, de erfgenamen Heyl Dierick, Paulus Matijs, de gemene straat). De er op rustende lasten zijn: jaarlijks vier gulden min vijf stuivers en twee verlopen pachten te betalen aan Hendrick Willem Smits.

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendricx

581. 17-2-1618 blz. 278/1

Daniel Rutten belooft aan Tieleman Jacops voor het voorschreven transport, meteen, 200 gulden en 30 stuivers te betalen en, op Lichtmis eerstkomende, 200 gulden met een behoorlijke rente. Wanneer Daen Rutten de voornoemde 200 gulden met Pasen aanstaande of binnen veertien dagen daarna wenst te betalen, dan behoeft hij daarover geen rente te betalen.

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendricx

Kanttekening: Aan voorschreven belofte is voldaan in tegenwoordigheid van Michiel Paulus en Adriaen Janssen. 7-6-1618.

582. 19-2-1618 blz. 278/2

Corstiaen Peeters verklaart - voor zichzelf en namens Goyaert Hendricx van den Houtert, Michiel Hendricx en Ida Hendricx en verder voor al degenen, die aanspraak kunnen maken op de erfgoederen van Matheus Peeters van Aalst, die gehuwd is te Veldhoven met Heylken Dierick Grijs - van Rut Rutten 45 gulden ontvangen te hebben ten behoeve van voornoemde personen, die pretenderen erfgenamen in de voorschreven goederen te zijn. Corstiaen verklaart tevens met dit bedrag voldaan en betaald te zijn. Corstiaen belooft voorts, dat hij noch de andere genoemde erfgenamen nog verdere aanspraken op de voorschreven goederen zullen maken.

Schepenen: Gielen Nijssen - Frans Hendricx

583. Z. 10-2-1618 blz. 279/1

Dierick Laurijssen heeft, als echtgenoot van Jenneken, aan meester Willem Lambert van Diepenbeeck een groesvelt overgedragen, groot omtrent twee lopenzaad en 42 royen, gelegen in de parochie van Zeelst, ter plaatse De Huvel genaamd (belendende percelen: Hendric Janssen, Dierick van Hove, Willem Gijsberts, de gemene straat). De lasten die er op rusten zijn: een bedrag van 200 gulden aan Goort de Weer te

's-Hertogenbosch, tegen zeven procent rente per jaar en twee verlopen pachten, alsook aan ..... te 's-Hertogenbosch een bedrag van honderd gulden met een rente van zes procent per jaar en ook twee verlopen pachten, verder aan Andries Hendricx een gulden per jaar.

Schepenen: Michiel Paulus - Adriaen Janssen

584. Z. 10-2-1618 blz. 280/1

Dierick Laurijssen heeft, als echtgenoot van Jenneken, aan Hendrick Meester Peeter Steymans een stuk akkerland overgedragen, groot om trent drie lopenzaad en negen royen, gelegen in de parochie van Zeelst, ter plaatse de Valgaten genaamd (belendende percelen: Peeter Janssen Bunnens, Willem Gijsberts, de pastorie te Zeelst en anderen). De lasten die er op rusten zijn: aan Aerdt Wouters int Hesken te 's-Hertogenbosch een rente van veertien gulden per jaar, staande te lossen met 200 gulden.

Schepenen: Michiel Paulus - Adriaen Janssen

585. Z. 10-2-1618 blz. 280/2

Dierick Laurijssen heeft, als echtgenoot van Jenneken, aan Wilbort Janssen van den Vloet een stuk akkerland overgedragen, groot een lopenzaad en 32 royen, gelegen in de parochie van Zeelst, ter plaatse de Molenecker genaamd (belendende percelen: Peeter Janssen Bunnens, Dierick van Hove, het erf van de koper, Joost Janssen). De lasten die er op rusten zijn: aan Goort Adams van Wiel een jaarlijkse rente van tien gulden, staande te lossen met een bedrag van 140 gulden.

Schepenen: Michiel Paulus - Adriaen Janssen

(wordt vervolgd)

III. TROUWLUSTIGE BUITENLANDERS TE VELDHOVEN, BLAARTHEM EN GESTEL

(door M. van der Heijden-Bruning)

Ook in vroeger eeuwen, toen de mensen toch honkvaster waren dan nu, kwam het van tijd tot tijd voor dat jongelui uit de Kempische dorpen trouwden met buitenlanders. In veel gevallen waren de laatsten dan mannen of vrouwen, die al kortere of langere tijd in deze contreien woonden. Huwelijken van Brabantse meisjes met buitenlandse militairen vindt men op het platteland niet vaak. Wel in de garnizoenssteden, zoals Den Bosch, Breda en Bergen op Zoom.

In de hervormde trouwboeken komt men naar verhouding meer buitenlanders tegen dan in de katholieke. Het ligt voor de hand de oorzaak hiervan te zoeken in het volgende: de hervormden die zich hier in de 17de en 18de eeuw ophielden, waren voor het overgrote deel niet "inheems" en vormden een nogal beweeglijke groep, gewend om van woonplaats te veranderen en contacten te onderhouden met geloofsgenoten op grotere afstand; de groepjes hervormden in de dorpen waren erg klein en gingen niet op in de oorspronkelijke katholieke bevolking,

zodat hun leden een bruid of bruidegom vaak elders moesten zoeken. Toch moeten we ook voorzichtig zijn met het trekken van conclusies over de samenhang tussen geloof en "huwelijksmigratie". Immers: wilde een huwelijk van katholieken onder het Staatse regime geldig zijn, dan kon men niet volstaan met een inzegening door de pastoor, maar moest men ook trouwen ten overstaan van ofwel de schepenen ofwel de hervormde predikant. In de hervormde trouwboeken komen we dan ook een flink aantal katholieke paren tegen, waaronder er allicht enkele waren met een buitenlandse bruid of bruidegom. Verder is het een algemeen verschijnsel, dat de pastoors in hun registers minder gegevens over de bruidsparen verschaffen dan de predikanten: plaats van afkomst, leeftijd en dergelijke worden slechts bij uitzondering vermeld. Hier volgen de buitenlanders die tussen 1712 en 1795 voor de predikant van Veldhoven, Blaarthem en Gestel in ondertrouw gingen en/of trouwden. (Het begrip "buitenland" is wat relatief: Lommel ligt nu in België, maar behoorde in de 18de eeuw nog tot het kwartier Kempenland van de Meierij; Horst was toen Pruisisch gebied maar ligt nu in onze provincie Limburg; Leveroij, nu ook Nederlands Limburg, lag toen over de Belgische grens. Bovendien: was voor de toenmalige inwoners van onze dorpen "Holland" niet méér buitenland dan Spaans - later Oostenrijks - Brabant?) We beginnen met de Belgen.

- 13-01-1742 Catrijn Alen, afkomstig uit Rétië en wonend te Veldhoven, gaat in adértrouw met Jacob de Graaf, afkomstig uit Son en eveneens wonend te Veldhoven.
- 31-08-1721 Johannes Bomers, geboren te Calcum (waarschijnlijk Kalken) en wonend te Helmond, trouwt met Cornelia Sterkmans, geboren te Vlaardingen en eveneens wonend in Helmond.
- 23-09-1781 Johanna Catrien van Driessel, geboren te Mechelen en woonachtig in Veldhoven, trouwt met Johannes Moeskops, geboren en wonend te Veldhoven.
- 18-11-1724 Jacobus van Eijk, geboortig van Arendonk, gaat in ondertrouw met Petronella Jansen, geboren in Veldhoven (R.K.-huwelijk te Veldhoven: 03-12-1724).
- 29-03-1755 Josyna Fabri, geboren te Lommel en wonend te Veldhoven, gaat in ondertrouw met Joost van Breda, geboren en wonend te Veldhoven.
- 12-12-1784 Anna Catharina Joris, weduwe van Dielis Bastiaans, geboren te Lillem (waarschijnlijk Lille in de provincie Antwerpen) en wonend te Peel (Peer?), treedt in het huwelijk met Henricus Hulselmans, een geboren en getogen Veldhovenaar (R.K.-huwelijk te Veldhoven: 13-12-1784).
- 31-01-1717 Marij dochter van Hendrik Kandelaars (elders genoemd: Canters), geboren te Bree en wonend in Gestel, trouwt met Thomas zoon van Joris van Eijk, weduwnaar van Jenneke Hendriks, geboren te Aarle-Beek en eveneens woonachtig in Gestel (R.K.-huwelijk te Gestel/Blaarthem: 01-02-1717).
- 16-08-1755 Johanna Maria Noris, weduwe van Johannes van den Burg, geboren te Dendermonde en wonend te Gestel, gaat in ondertrouw met Adrianus Teurlings, in Hilvarenbeek geboren en wonend te Gestel (R.K.-huwelijk te Gestel/Blaarthem:

- 31-08-1755).
  - 24-11-1782 Johanna Oeijen, geboren in Olmen en wonend in Veldhoven, trouwt met Hendrik Moeskops, geboren en wonend te Veldhoven (R.K.-huwelijk te Veldhoven op dezelfde dag).
  - 11-02-1741 Jan-Baptist Palant, geboren en wonend te Antwerpen, gaat in ondertrouw met Marij Jansen, die geboren is te Hapert en in Antwerpen woont.
  - 24-11-1765 Gommert Parant, weduwnaar van Liesbeth Kouwenbergh, geboren te Antwerpen en wonend te Gestel, trouwt met Catrien Verlinden, geboren en wonend te Veldhoven (R.K.-huwelijk te Veldhoven op dezelfde dag).
  - 31-10-1779 Maria Roem, geboortig van Westmalle en wonend in Oostmalle, trouwt met Arnoldus Kroons, die te Gestel is geboren en er ook woont.
  - 07-05-1780 Bernardus Adolphus Scriba, schoolmeester, geboren in Lommel en wonend te Veldhoven, trouwt met Helena Fabri, geboren en wonend te Veldhoven (na de dood van zijn eerste vrouw zal hij op 03-04-1791 hertrouwen met Geertruy van Meurs, geboren te Gouda en wonend in Veldhoven).
  - 16-10-1791 Matthijs Verbucht, geboren in Leveroij, gewoond hebbend in Eersel en wonend te Eindhoven, trouwt met Johanna van der Ven, die geboren is in Woensel en in Blaarthem woont (R.K.-huwelijk te Blaarthem/Gestel op dezelfde dag).
  - 02-07-1740 Anthony Wouters, geboren te Oostmalle en woonachtig te Gestel, gaat in ondertrouw met Maria Louwers, geboren en wonend te Gestel (R.K.-huwelijk te Gestel/Blaarthem: 17-07-1740).
- Vervolgens de Duitsers.
- 23-08-1749 Jacobus Blat, schoolmeester, weduwnaar van Maria de Horne, geboren te Düsseldorf en wonend te Veldhoven, gaat in ondertrouw met Catrijn Jansen, weduwe van Jan van Breda, geboren te Sopkelen (of Sophelen?; niet achterhaald) en eveneens wonend in Veldhoven.
  - 01-03-1777 Hendrina Engels, geboren te Horst en inwoonster van Gestel, gaat te Waalre in ondertrouw met Jan Louwers, weduwnaar van Hendrien Snoeks, geboren te Veldhoven en wonend te Waalre.
  - 02-02-1794 Johan Pieter Bruggeman, geboren te Horneburg in Hannover en woonachtig te Eindhoven, treedt in het huwelijk met Johanna Margaretha Lilly, geboren in Someren en wonend te Eindhoven.
  - 11-10-1778 Paul le Jeune, weduwnaar van Wilhelmina Lommerse, kapitein in het regiment van de graaf Von Fattleben, geboren te Berlijn, trouwt te Zeelst met Johanna Catharina Laats, die in Hapert geboren is en in Valkenswaard woont.
  - 12-02-1719 Jan de Klerk, geboren te Attendorn in Westfalen en wonend te Veldhoven, trouwt met Jenneke Willem Dekkers, geboren te Aarle-Beek en eveneens wonend te Veldhoven (R.K.-huwelijk te Veldhoven op dezelfde dag; na de dood van zijn eerste vrouw gaat hij op 11-11-1724 in ondertrouw met Jenneke de Laure, geboortig van Riethoven en wonend in

- Valkenswaard).
  - 04-09-1785 Mattijs Maassen, weduwnaar van Johanna van Pieren, geboren te Aken en wonend te Gestel, trouwt met Martijna Loots (of: Sloots), die geboren is te Leende en te Gestel woont (R.K.-huwelijk te Gestel/Blaarthem op dezelfde dag).
  - 13-03-1734 Petronella de la Marche uit Aken gaat in ondertrouw met Hendrik Ross, predikant, weduwnaar van Catrina Timmerman.
  - 06-07-1788 Johannes Maxeiner, geboren te Hessen Rhijnfels (niet achterhaald) en wonend te Bladel, trouwt met Elisabeth van Meurs, geboren in Gouda en wonend te Veldhoven.
  - 12-06-1734 Caspar Pagtman uit Kuksal in Hessen (niet achterhaald), weduwnaar, gaat in ondertrouw met Willemijn Verhoeven uit Gestel, weduwe van Gijsbert van Das.
  - 19-01-1737 Bernardus Rekvers (elders genoemd Rijkevorst, Rijckers), geboren te Sendenhorst in Westfalen en woonachtig te Gestel, gaat in ondertrouw met Johanna Verhagen uit Gestel (R.K.-huwelijk te Gestel/Blaarthem op 03-02-1737; Johanna zal als weduwe op 14-09-1766 hertrouwen met Jan Saas, geboren te Heeze en wonende te Gestel).
  - 02-01-1718 Cecilia van Swanenberg, geboren te Heinsberg in het Rijnland en wonend te Veldhoven, trouwt met Arnoldus van Ravesteijn, geboren en wonende te Lommel.
  - 19-09-1733 Conigonda Timmerman, geboren te Wassenberg in het Rijnland en wonend te Veldhoven, gaat in ondertrouw met Isaac Fabri uit Leende, sekretaris van de schepenenbanken van Vessem/Wintelre/Knegsel, Oostel-/Middelbeers en Oerle.
- En tenslotte iemand die echt van ver kwam:
- 31-08-1732 Carel Manjou, geboren te Brusasque in Zwitserland (waarschijnlijk het nu tot Italië behorende Brusasco, aan de Po in de buurt van Turijn) en wonend te Gestel, gaat in ondertrouw met Ida, dochter van Jacob Roviers, geboren te Leende en wonend te Gestel.

```

*****
*
*
*
* Voor geïnteresseerden zijn nog een zeventigtal **
* exemplaren beschikbaar van het gedenkboekje "50 **
* Jaar vrijwillige brandweer Oirschot. Het Oirschot- *
* se brandwezen vroeger en nu." **
* Belangstellenden kunnen het boekje, gratis, ver- **
* krijgen bij de heer W. van den Biggelaar, afdeling *
* Gemeentewerken der gemeente Oirschot (naast het *
* voormalige kantongerechtsgebouw). **
* **
*
*****

```

IV. JAARKRONIEKEN UIT DE SCHEPENPROTOKOLLEN VAN OIRSCHOT-BEST

(door J. Santegoeds, Nuenen)

AUGUSTUS spicas 1594

Kempelant, advertentie vande heerwagens:
Opten IIe augusti eenen brieff gecomen vande secretaris van Oesterwyck datmen terstont naerden heerwagens soude comen vuytsien oft datmen schade van executie soude lyden. Den bode by Leyten betaelt VII st.

Omme tegen de heerwagens te solliciteren:
Opten selven dach eenen brieff van Clusio ontfangen dat ick meesteren Dircken soude seggen omme terstont tot Eyndoven te comen ende voerts naer Brussel ende Antwerpen te gaen ter saecke vande heerwagens.

Opten IIIe syn Clusius ende Toerkens ter saecke als boven naer Brussel gereyst.

Met Grobbendonck ten Bosch gesproken:
Opten selven dach den schouteth ende Bartel naerden Bosch omme met Cap. Grobbendonck te spreken ter saecke van tgene enige van zyne ruyteren vande 'naent september 90 prtendeerden die by zyne hoogh. van Parma geremitteert is, welcke ordinantie ick hebbe gecopieert ende heer Wouter getranslateert, ende gekeert den Ve.

Mr. Dirck vande Bleeck:
Opten selven dach inden avont eenen brieff ontfangen van Heusken Hoppenbrouwer van Helmont dat mr. Dirck vanden Bleeck naeden Bosch was omme aldaer naerder informatie vande processe vande Duytschen te geven, ende den selven brieff opten IIIIe smergens naerden Bosch aende schoutet ende Bartelen gesonden, overmidts mr. Bernart vander Meijden met me joffr. van Merode oyck ten Bosch, die daeraff oyck kennisse heeft. Den bode gegeven XXV st ende den cost.

Vide executie vanden Bosch vande fortificatie:
Opten IIIIe smergens inden nacht hier gecomen vier soldaten van den Bosch namenlyck corporael Pauwels, Ghyb Vrancken, weleken coppen lenende ende noch eenen vuytgesonden soo sy seyden van Cornelissen van Roy ter saecke vande fortificatie vanden Bosch, ende hen moeten geven voer executie seven gulden XVI st ende daerenboven de cost.

Pyonieren ten Bosch:
Noch heeft de voerscreven stadt vanden Bosch met henre drye leden geordineert ende henre brieven gesonden aen vier schouteten omme terstont vande Meyereye te hebben hondert pyoniers. Wat leet heeft men metter stadt, daermen nyet inne gehouden en is, Godt wilt beteren dat men alle dese plagen eens quyt mach zijn.

Brieven naer Brussel tegen Den Bosch:
Opten voerscreven IIe augusty is Yeuwen Willems naer Brussel gesonden met brieven aen Fourdyn omme nieuwe brieven van cassatie tegen de stadt vanden Bosch voerden Raedt aldaer te voeren ende noch met

brieven van me joffr. van Merode, ende gekeert den VIIe met nieuwe brieven van cassatie dienende te hove.

Bruyloft van Grobbendonck:
Opten selven IIe heeft cap. Grobbendonck ten Bosch zyne bruyloft gehouden met zyne bruyt, genoempt joffr. Carmans, dae groote feeste is bedreven.

Comparitie tot Oerle:
Opten Ve eenen bode gecomen van meesteren Symonen stadthouwer in Kempelant datmen opten VIIe soude comparereren tot Oerle ten eynde omme de heerwagens te furneren ende noch om terstont ter ordinantie vande stadt vanden Bosch te doen vuyter Meyerye hondert pyonieren.

Grobbendonck wederom getrocken:
Opten selven Ve is cap. Grobbendonck met zyne compagnie ende de compagnie vanden Bosch hier doer gecomen 'netter bruyt, nu wijff des voerscreven Grobbendonck ende gereden naer Diest oft dijen wech vuyt. Godt geleijdse.

Beschrijvinge van Zichen:
Opten selven Ve alhier twee boden gecomen van Sichenen tydinge brengende datmen aldaer de Ytaliaensche soldaten mede soude comen onderhouden, daeraff sy hennen oversten die zy onder malcanderen op hadden geworpen gemerckt zy mutineeren, sonder naeme noempden Ellecto gelyck hy de brieven teeckent, ende hebben Loven, Diest ende andere steden onder hen gebrocht ende de landen daer onder ressorterende, den conincklycke mayesteyt oft zynen stadthouder hertoch Ernestus, noch de Grave van Mansffelt egeen gehooore willende geven, hoe wel tot afstandt der nuytereyn met allen middel zyn versocht. Ick wilde wel datse wederom in Italien saten by hennen meester diese vuyt heeft gebruet.

De wijn van Reyner Nijssen:
Opten Vle dach Inde Sterre hier gecomen metter obligatie van Reyner Nijssen tot Maeseyck sprekende van hondert XXXIIII gl getekent A 1588 by Vleuten, Goessen van Oudenhoven, Adriaen van Esch, Ghysbrecht Nicolaes Vleminx, procederende van zeeckere wynen wijlen heer Henrick van Merode op zyne bruyloft geschoncken, daeraff hy pretendeerden terstont betaelt te zyn.

Vide heerwagens, gemutineerden ende pyonieren:
Opten VIIe augusti Gestel ende Sgraets tot Oerle in dachvaert gecompereert alwaer is geresolveert vande heerwagens, vande pyonieren vanden Bosch, dwelck Oerschot aenloopt V, ende vande gemutineerden tot Zichenen daertoe gecommiteert zijn mr. Jacop Wachtelaer, secretaris tot Eersel ende Henrick int Ekerschot, omme opten Xe derwaerts te trecken, insgelyx is den hogen schoutet doer seeckere consideratien vande quartier toegeseeght een peert, daer voer Clusio geordineert omme te copen oft den voerscreven schoutet daeraff te contenteren.

Opten IXe syn smergens vyff pyonieren naerden Bosch gegaen, te weten Dirck Jan Meus, Goessen Jacop Janssen, Dirck Denis Martens, Jan de Bresser, Michiel Marten Sbrouwers. Opten XIIIe ende XVe thys ge-

weest, den 3e september gekeert sonder den Kerchoffen eenen.

Goede tydinge, mar gelogen:

Opten Xe tydinge gecomen dat de voerscreven gemutineerde Ytalianen metten hove zyn veraccordeert ende betaelt, ende datse dyen volgende van henne muyterye desusteren (?). Daernaer wederom tydinge gecomen dat de gemutineerde het accorde nyet en wilden houden.

Fourdyn geschreven vande processen:

Opten Xe diversche brieven geschreven met informatie aen Fourdyn ende andere, ter cause vande processen vande abt van Perck, den cancellier van Gelderlant ende temberert Everts cum suis ter saecke van henne subiextane geimpetreerde surceantie oyck om het dictum vant vonnis tegen Aerden vander Straeten te hebben van wegen dyen vander Notelen, insgelyx omme de ordinantie te hebben daer zyne hoogh. van Parma de maent september een ende tnegentich heeft quytgeschouwen omme aende ruyteren van Lier nyet te betalen, etc.

Ekerschot nae Bruessel:

Opten XIe Ekerschot mette voerscreven brieve ende noch mondelinge informatie naer Bruessel gegaen ten eynde als boven ende gekeert den XVIIe.

Executie van Broecheven:

Opten selven dach heeft Niclaes Otten commis vande comtorrie des rentmeesters Broecheven twee soldaten onder cap. Heijn liggende, genoempt Willem Jochims ende Henrick Franssen van Bakel in executie gesonden voerde maent julio ende henlieden van executie moeten geven VI gl.

Veylinge der licenten:

Opten XIIe eenen bode vuyt Hollandt gecomen brieven brengende vande Staten ende den gouverneur van Breda datmen den XVIe dach deser maent soude verpachten tot Breda de licenten vande goeden aende Brabantischen cant ten platten lande gewassen, diemen wille vueren tot Antwerpen, Mechelen, Shertogenbosch, Maestricht, Loven, Herentals, Diest, Leuwe, Grave, Hoogstraten, tHuys te Wouw ende andere, en dat deen den anderen voert soude seggen ende laten weten. I-Iieraff copye.

Zichen:

Opten selven dach wederom eenen omloper de brief vande gemutineerde ruyteren ende soldaten van Sichen ontfangen, die terstont van Kempelant willen hebben VC gulden oft willen rigureuselyck executeren, den brief was van date VIIIe augusti 94 ende was getekent L.Electo, den stadthouder van Kempelant heeft den dach der comparitie desen aengaende gestelt tot Oerle den XIIIe ende dat een ygelyck zyn contingent vande VC gl mede soude brengen, den bode genoempt Aert Colen van Bergeyck gegeven V st. Ick hebbe copye autentycq geschreven.

Fourdyn extract vande borchtocht gesonden:

Opten XIIIe aen Fourdynen gesonden metten sone van Arien opte Mortel extract vuyten prothocolle van dat Lambert Everts cum suis Willem vande Maerselaer ende Jacoppen Willem Keyms tot borge hadden geset voer de costen vande processe dat de selve Lambert cum suis tegen de

schepenen heeft gecontenteert naerder inden prothocolle de date XIIe deser begrepen, ende mede geschreven om antwoordt met Ekerschot.

Vide regen weder:

Den oigst en is noch nyet inne vande rogge, gemerckt vande XXVIIe juny tot den Xe deser maent augusti noyt dach noch nacht sonder enigen regen en is geweest.

Pyoniergelt vanden Bosch:

Opten selven XIIIe wederom beschrijffbrieven gecomen vanden Bosch hoe dat de stadt ende haer drye leden hebben geordineert dat de Meyerije terstont soude comen betalen aen handen Cornelis van Roy den dynstach naestcomende binnen Eyndoven, twee maenden pyoniergelt, oft men sal se terstont datelyck moet comen executeren. Och wat leet heeft den huysman, maer ick hope die hier leet heeft, hier naemaels lieff hebben sal.

Heerwagens Kempelant:

Opten selven dach brieven van Clusio ontfangen, dat men noch eenen tyt lanck soude ophouden metten heerwagens, ende dat hij dese toecomende weeck verhoopt van Bruessel te comen ende naerder van alle gelegentheyt seggen, oyck mede seyndende de rescriptie vande gedeputeerden vanden Bosch op ende tegen onse requeste, die in plaetse van excuse het plantlant accuseert. Den bode X, Toerkens VIII st.

Vergaderinge tot Oerle:

Opten XIIIe eenen brief gesonden aende gecommiteerden tot Oerle dat wy nyet en dorsten van huys gaen omme die advertentie vande ruyteren van Bredae, die wilden ons comen besoecken om vrouw van Famas wille.

Jan de Wael naer Bruessel:

Opten selven XIIIe brieven ontfangen vande stadthouder in Kempelant dat ick volgende de resolutie aldaer gehouden terstont aff soude seynden Jannen de Wael aen mons. Clusio tot affdoeninge vande heyscher gemutineerden van Sichen vuer Kempelant, dweick ick gedaen hebbe ende de resolutie geattaiheert. De voerscreven Jannen gelooft V gl. ende tot teergelt XX st.

Papegay geschoten:

Opten selven dach hebben de Berbelsche schutters de papegay opte molenroey geschoten, sonder consent nochtans van me joffr. van Merode oft de schoutet ofte magistraet, ende tsavonts hebben die Cathernisten onder malcanderen gevochten.

Joffr. Ysabella vander Linden gegraven:

Opten selven dach is het dode lichaem van joffr. Ysabella vander Linden ten Bosch gestorven zynde hier met de wagen van me joffr. van Merode gecomen, ende opten Berch geset.

Opten XVe is het voerscreven dode lichaem voer Sinte Annen altaer alhier begraven, ende soo de berbelsche eenen misse van requiem naede singende sielmisse deden doen, quam te passe dat de selve berbelsche vuyt quamen met eenre vijoleuse inde kerck voer hen spelende • ter wijlen de voerscreven begraeffenisse geschieden, alsoo dat aen

een eynde der kercken droeffenisse ende aen dander eynde blysschap was. Hier sietmen hoe verre dat blysschap van droeffenisse leeght.

Pyoniergelt vanden Bosch ende brantgelt tot Eyndoven:
Opten XVIIe zijn Bartholomeus Lenartssen president met Ghysbrecht Vleminx tot Eyndoven geweest omme met Cornelissen Janssen van Roy ter saecke vant pyoniergelt byde stadt vanden Bosch ende haer drye leden over de Meijerye geheyscht te spreken, ende oyck omme Gilleyen Brugmans lieutenant opt slot tot Eyndoven van zynen brantgelt be- dragende allen maenden volgende den accorde met hem gemaeck over Kempelant, innegaende prima augusti lesteleden ter somme van t tech- tich gl te betalen, Oerschot 12 gl.

Soldaten gecomen:
Opten selven dach zyn hier twee soldaten gecomen voor Wozihem lig- gende, onder cap. Lanckvelt zeer geschoten wesende, die tot mynen huysse eerst werden gesonden ende daerna met advys van eenige vande eede in gasthuys worden geleydt doer Aleydt mynen dochtere, den ee- nen was van Asten die was doer den buyck geschoten ende den anderen van Sinte Michielen Gestel den arme van eenen geschoten wesende.

Ekerschot van Bruessel gecomen:
Opten XVIIe is Everart Int Ekerschot van Bruessel comen geweest heb- bende ter saecke van surcheantie van Lambert Everts cum suis ende andere processen, ende oyck vande maent september 91 ende oyck de ordinantie vande commissaris generaal Georgie Basta sprekende op Oyen, Macheren, Haeren etc. brengende, die de gemeynthe van Oerschot heeft verschoten inden jaere LXXXV aen montkosten vande campagne van Bulte te weten Oyen 400 gl, Macheren 400 gl, Haeren 400 gl, dwelck zy noch schullich zijn, ter somme toe van 1200 gl.

Dachverlies ordinantie gegeven:
Opten XVIIIe Dachverlies ordinantie gegeven van IIC gl opte acht heertgangen tot weder betalinge zynder rekeninge ende obligatie.

Executie van Zichen tot Beeck:
Opten selven dach tydinge ontfangen dat de gemutineerde Ytalianen van Zichen tot Beeck executie gedaen, huysinge verbrant ende verni- elt hebben, menschen ende peerden gevangen desen mergenstont.

Brieven ontfangen van dyen van Zichen:
Ende opten selven dach vande voerscreven gemutineerden brieven ont- fangen ondertekent by hennen Electo, datmen terstont soude comen be- talen alleenlyck voer Oerschot duysent gl.

Ordinantie van waecken:
Opten selven dach den acht capiteyns van Oerschot ordinantie gegeven omme terstont op hen geweert te zyn ende te waecken omme alle moet- willege te resisteren.

Clusius van Bruessel geschreven:
Opten XIXe scryven ontfangen van Clusio dat hy syn beste doen soude tot ophoudinge vande gemutineerde Ytalianen maer datse naeden hove noch ter tyt nyet vele en vugden.

Ad idem:
Opten selven dach van gelycke brieven van Goyaert Mijssen.

Advertentie van vande Schoot vande Carthuysen:
Opten selven dach scryven ontfangen van Huybert Verschout datmen de hondert gulden vande Carthuysen verschenen Margarate lesteleden, terstont soude betalen.

Accorde met joncker Boeckop:
Opten selven dach met joncker Boeckop veraccordeert ende de pennin- gen tot behoeff van Erckelen mynen vader ende Niclaessen geschoten.

Van Zichen:
Opten XXe brieven ontfangen van meesteren Symonen vande voerscreven gemutineerde van Sichen datter eenen grave onder was comen vuyten hove van Bruessel omme te accorderen maer datse noch nyet en wilden wedieren datse huysden den XXe antwoordt wilden hebben oft wilden over al executeren, ende datmen daerom mergen tot Aert Wilberts tot Velthoven soude compareren, van wegen den quartier van Kernplant. Den bode gegeven V st.

Boter ende was nae Antwerpen:
Opten selven XXe Henrick Wevers, Peter Hamers, Henrick Lenaerts, Ge- rart Gerartssen ende Jan Aertssen attestatie gegeven dat sy ver- claerden omtrent VIC pont boteren ende XVI pont was naer Antwerpen begeerden te vueren, ende daeraff presenteerden het licent te beta- len soo sy daerinne gehouden souden mogen wesen.

Zichen:
Opten selven zijn Henrick Int Ekerschot ende den anderen gecomit- teerde naer Zichen gegaen omme etc., ende daerom opten XXe naer Velthoven nyet gegaen opte voerscreven dachvaert. Gekeert XXIIIe opden middach.

Heer van Loon etc.:
De heer van Loon ende Honsenoirt zyn hier geweest.

Dangereux:
Het is alsnu overal soo dangereus te verkeerren datmen nauwelyx den noos buijten de door en heeft durven steecken sonder aengeveert te worden van alrehande soldaten soe van deen als dander zijde.

Dachvaert vande vier quartieren tot Boextel:
Opten XXIe syn tot Boextel inde vergaderinge der vier quartieren, mede voer Kempelant gecompareert mr. Dirck Toerkens ende Aert Sgraets, al daer diversche propositien ende resolutien zyn gedaen, soo opt affdoen van IIII extraordinarise maenden, vande fortifica- tien ten weder zyde, vande ingesette licenten, vande brouweryen, olislagers etc. inde savegarde nyet te zyn ende andere dyergelycke beswaricheyt, daeraff doriginael aen mynen liasse is, ende verteert voer mynen part ende by Vleminx gegeven sondachs IX st ende tsavonts IIZ st. Eenen dach.

Zichen:
Opten selven dach scryven van mr. Jan van Tulden gecomen dat de

schoutet van Beeck vuyt Sichen ontbode dat Oerschot seer gedreyght worden daerom dat men om soude sien. Den bode V st.

Tamboureyne van Wozichem:

Opten XXIIIe alhier eenen tambouryn gecomen van Worichem van cap. Lanckvelt om de twee gequetste soldaten die hier liggen te onderhouden ende meesteren, ende dat men se alsdan wederom soude vueren tot Heusden oft Worchem, hy soudt betalen.

Waeren op licent naerden Bosch:

Opten selven XXIIIe attestatie gegeven aen Philipssen Peterssen vander Schoot dat hy het licent van IC XXV pont boteren, IIIIC L eyeren, twee sacken peeren ende seeckere beesten huijden, als hy verhoopt ende meynt naerden Bosch te vueren, sal betalen soo de pachtere daerin gerecht is, den schepenen het geit presenterende hebben geseeght verstaen te hebben daertoe sterck genoch te wesen, ende daerom dat-testatie dyenaengaende gegeven te hebben.

Zichen:

Opten XXIIIe syn Henrick int Ekerschot ende Danel vande Schoot, opden middach van Sichen gecomen, brengende tydinge dat de quoten vande vier quartieren zijn gemaect bedragende voer Kempelant sdaeghs hondert gulden, ingegaen zedert den XXVIIe july lesteleden daerop zij voer Oerschot in permissiegelt aldaer hebben getelt 190 gl., aen welcke geit zeer vele verloren hebben, gemerckt het selve verre onder de permissie hebben willen beuren sulx datter den sesten gulden verloren is.

Brouweryen ende olymaeckeryen buyten de sauvegarde:

Opten selven dach hier ordinantie gecomen vande gouverneur van Bredae van wegen den Staten van Hollandt van date XIIe deser, datse nyet en verstaen dat onder de generale paspoorten oft sauvegarden begrepen zyn enige brauweryen oft moutmakeryen oft olijmakeryen maer voer goede prinse syn gegeven oft moeten te hove comen, de copye autentycqe is by my berustende.

Schutten van Roy ende Schyndel:

Opten XXVe hier vele schutten met overdeckte wagens doergecomen van Roy ende Schyndel, omme den raetsheer ende den secretaris Boudewyns die henlieden tot Lier tegen comen souden te halen, die commissariisen zyn geordineert totter decisie van seeckere questieuse gemeynt tusschen Roy ende Schyndel gelegen.

Dachvaert ter cause van Zichen:

Opten XVIIe dachvaert geweest tot Oerle ter saecke van dyen van Sichen, daer zyn gecompereert Bartholomeus van Gestel ende Aert Sgraets, ende aldaer geprooneert ende geresolveert dat mr. Peter van Rythoven stadthouwer van Eyndoven soude opbeuren eenen taux van VIC VI gl V st tot behoeff vande gemutineerden van Sichen, daerinne Oerschot is getaxeert 120 gl 5 st, dwelck mr. Jacop Quackelaer sal dragen.

Repartitie voerden Zichenaren over de vier quartieren:

Ende soo de vier quartieren by dyen van Sichen zyn gedeylt tot vier-

hondert gulden sdaeghs, omme op te brengen zedert den XXVII july lesteleden, bedragende voer Pelant hondert XX gl, Kempelant hondert gulden, Oesterwyck hondert tien gulden ende Maeslandt tseventich gulden daeghs is alsoo voer Oerschot naeden justen quote opten XXVI augustus 94 tot Oerle gemaect XIX gl XVI st.

Reyner Nyssen vande wyn:

Opten selven XXVIe eenen brieff van Reyner Nijssen van Maeseyck gecomen omme te hebben zyne hondert XXXIIII gl ter saecke vande wyn ende hem gescreven om enige tyt patientie. Den bode X st.

Hans de Tambouryn om de ossen:

Opten selven dach Hans van Mechelen tambouryn tot Heusden hier gecomen met brieven vande gouverneur omme zyne ossen desen toecomende tyt te hebben, ende soo hy voerts most, is hem geloofd int wedertomen contentement ende afscheet te geven.

Nieuw licent:

Opten XXVIIe alhier eenen brieff gecomen van Breda dat eenen yegelycken willende enige goet naeden steden onder de onderdanigheyt vande majesteyt geseten vervueren schuldich sal zyn het licent te betalen aen eenen genoempt Marck Dirxssen wonende tot Bredae inde Lange Brugstraet inde Vyff Ringen, ende dese licenten aengaende Ie septembris naestcomende.

Ruyteren tot Beeck, Niclaes Roëns hier gesonden:

Opten XXVIIIe smergens voerden dage syn tot Beeck inne gecomen vele ruyteren ende knechten vande Staten van Hollant, treckende opwaerts ende ten selven tyde heeft Niclaes van Roy hier twee jongens gesonden dat wy met hem souden comen accorderen vande ordinantie dat hy het volck eertyts omme hadde geleydt den selven gegeven X st.

Vide cout weer:

Opten voerscreven XXVIIe eest soe couden weder geweest of Kersmisse hadde geweest ende begonst wederom te regenen durende dagelyx tot den IIIIe september toe.

Cours van gelde:

Het geit is al den ouden cours dan de rosenobels worden gedrongen tot IX gl V st.

Commissarissen nae Roy ende Schyndel:

Opten XXIXe hier de commissarissen te weten den raetsheer Veen den secretaris Boudewyns metten schutten doergecomen van Bruessel ende getrocken nae Roy ende Schyndel, omme hen different tusschen malcander vande gemeynte hebbende.

Broecheven vander beede:

Opten lesten heeft de rentmeester Broecheven geschreven dat naedyen de vyffte bede was lopende, metter stont de vier soude setten ende betalen oft wilde executeren.

(wordt vervolgd)

V. OORKONDEN

Dit hoofdstuk zal in de volgende aflevering worden voortgezet.

Rectificatie:

In de vorige aflevering van Campinia (nummer 35, oktober 1979) staat aan het einde van hoofdstuk v.b (blz. 129), dat dit hoofdstuk "wordt vervolgd". Deze mededeling berust op een drukfout.

VI. BESTSE TOPONIEMEN

De oudste vermeldingen uit het vernondingsregister van Aerle
(boek I; vervolg)

fol. 54 vo.

Peter Henric Claessen

Huijs ende aenstede, 6 lop. 3 roijen	-4	15	12
Nyeuw erff inde Haegh, 25 roijen	-0	-6	-8
Noch inde Haegh, 2 lop. 14 roijen	-1	12	-4
Het Hagelaer, 11 lop.	-1	-0	-8
Nyeuw erff aen Creijsteechd, 11 lop.	-1	-0	-0
Coeyweij inde Haegh, 11 lop.	-0	12	-8
Cleijn weijken inde Haegh, 1 lop.	-0	10	-0
De Geelenrijdt, 1 lop.	-0	10	-0
Het veltjen opt Maerselaer, 11 lop.	-0	-6	-0
	10	13	-8

fol. 56

Henric Joost en van Croonenburg

Huijs ende aenstede, 61 lop.	-3	-6	12
Jan Roeffen Bijvinck, 3 lop. 29 roijen	-1	15	-8
Cleijn ackerken, 1 lop. 3 roijen	-0	15	-0
Grooten acker, 5 lop. 16 roijen	-3	12	-8
Lant inde groen weij, 3 lop. 38 roijen	-2	-4	-8
Ackerken van Henric Gijsberts, 48 roijen	-0	10	-0
Grooten acker van sijn eijgen selven, 2 lop. 35 roijen	-1	10	-4
Patacker, 2 lop. 32 roijen	-1	14	-8
Coeyweij aende Creijsteéchd, 21 lop.	-0	15	-0
Het Heerbeek, 4 lor).	-1	-2	-8
	17	-6	-8

fol. 56 vo.

Jenneken weduwe Dielis van Kerckoele

Huijs ende aenstede, 4 lop. 9 roijen	-2	15	-8
Acker int Reut, 1 lop. 33 roijen	-1	-2	-8
Hagen acker, 2 lop. 34 roijen	-1	16	14
Drye 4 part inden Langen acker, 2 lop. 10 roijen	-1	-9	12
Acker over de straet, 2 lop. 35 roijen	-1	10	-0
Hamerlant tot Naestenbest, 1 lop. 35 roijen	-1	-5	-8
De Braecke, 34 roijen	-0	-8	12
Nyeuw erff bij Henric Conincx, 11 lop.	-0	12	-8
Noch opt Pieckenvelt, 25 roijen	-0	12	-0
Twee weijkens bij thuijs, 44 lop.	-2	-7	-8
Drie 4 part aenden Hoogweteringh, 3 lop.	-1	-0	-0
Het 6 part inde Geenckensdijck, 1 lop.	-0	-6	-4
Huijstacker, 1 lop. 12 roijen	-0	17	-0
Nyeuw erff opt Maerselaer, 1 lop.	-0	-8	-0
Nyeuw erff daerbij, 25 roijen	-0	-4	-0
Inde Geelen Rijth, 11 lop.	-0	-7	-8
Den Bijvink, 11 lop.	-0	12	-8
Het driesken opt Papenvelt, 29 roijen	-0	-9	12
Nyeuw erff van Henric Claessen, 25 roijen	-0	-7	-3
Halven Geenckensdijck van Jacob Henric Verstijen, 11 lop.	-0	10	-0
	19	-3	-6

fol. 58 vo.

Henric Goyaert Goortssen (van Roij)

Huijs ende aenstede, 1 lop. 46 roijen	-1	18	-4
Dyrcx ackerken, 1 lop. 23 roijen	-1	-0	-0
Nyeuw erff opt Pieckenvelt, 31 lop.	-1	10	-0
Camp doorde Creijsteechd, 11 lop.	-0	18	-0
Het velt opt Maerselaer, 5 lop.	-1	12	-8
Acker achter den Coolhoff, 1 lop. 27 roijen	-1	-1	-0
Het oude ackerken, 1 lop. 4 roijen	-0	14	12
Lambert Goorts ackerken, 1 lop. 16 roijen	-0	18	-4
	-9	12	12

fol. 60

Henric Niclaes Goortssen

Huijs ende aenstede, 6 lop. 8 roijen	-5	-0	-8
Acker van Lintermans, 2.lop. 20 roijen	-1	13	-8
Langh acker inde Schooten, 3 lop. 35 roijen	-2	10	-4
Cleijn ackerken bij den Haerden beempt, 25 roijen	-0	-7	-0
Den Bijvinck, 3 lop.	-1	-6	-4
Weijken opt Maerselaer, 11 lop.	-0	-7	-8

Nyeuw erff opt Maerselaer, 11 lop.	-0	-7	-8
Lambert Jans nyeuwen dijck, 3 lop.	-0	16	-4
Het 4 part inde Bodemsteechd, 11 lop.	-0	10	-0
Inde Geelen Rijdt, 1 lop.	-0	-6	-4
Het 6 part inden Geenckensdijck, 1 lop.	-0	-6	-4
Busselken inde Castert, 3 lop.	-0	18	-0
	14	-9	-4

fol. 60 vo.

Lambert Jans Haubraecken

Nyeuwen camp opde Grootingh, 3 lop.	-1	10	12
De Gortter, 8 lop.	-3	-9	-8
Nyeuw erff inde Vleut, 1 lop.	-0	11	-0
Camp tusschen de dijcken, 2 lop.	-1	-7	-0
Voorste Grimmis, 11 lop.	-0	18	-0
Beemptjen aenden Spijckers bunder, 21 lop.	-0	15	-0
	-8	11	-4

Cornelis Huijbert Gielens

Braeckacker, 3 lop.	-2	-3	-0
Lant onder Verrenbest, 31 roijen	-0	-3	-0
De Haegh, 1 lop. 10 roijen	-0	13	-4
Noch in twee campkens op Verrenbest, 1 lop.	-0	13	-0
	-3	17	-4

fol. 62

Corstiaen Lamberts van Creijlt

Huijs ende aenstede, 38 roijen	-1	-1	-8
Acker bij Jan Gielens, 2 lop. 33 roijen	-1	16	-8
Schootacker, 1 lop. 29 roijen	-1	-3	-8
Sonsche Schooten, 2 lop.	-1	-3	-8
Acker daerneffen, 39 roijen	-0	11	-4
Het Nauwlant, 3 lop.	-1	19	-4
d'Aerle acker, 1 lop. 23 roijen	-1	-0	-0
De Braecken, 1 lop. 37 roijen	-1	-3	12
Het halff Haverlant, 1 lop. 40 roijen	-1	-4	-8
Het hoofken van Goort Hoevens, 1 lop. 37 roijen	-1	-0	-8
Malckersteechd acker, 1 lop. 40 roijen	-1	-6	10
Camp op de Grooting, 3 lop. 11 roijen	-1	15	-8
Castart oft Clevercamp, 31 lop.	-0	16	-0
Cauterman, 2 lop.	-0	17	-8
Den halven Broeckbeempt, 11 lop.	-0	16	-4
Broeckbeempt van Arien Joris, 2 lop.	-0	16	-4
Het halff Sonsteren, 41 lop.	-1	-7	-8
Het halff ront beemptjen, 1 lop.	-0	-6	-4
De halff Rijth, 11 lop.	-0	17	-8

De halff Mortel, 1 lop.	-0	-9	10
Den acker int Malckrot van Aert Ariens, 2 lop, 37 roijen	-2	-3	-8
Den acker inde Heeghde, 2 lop. 5 roijen	-1	-9	-8
	25	-6	-4

fol. 63 A

Peter Janssen Gielens (van den Broeck)

Aerle acker, 1 lop. 42 roijen	-1	-5	-0
-------------------------------	----	----	----

Peter Janssen vander Schoodt

Huijs ende aenstede, 1 loop.	-0	14	-0
Het Hasengeluck, 1 lop. 30 roijen	-1	-4	-0
Ackerken daeraen gelegen, 35 roijen	-0	-9	-4
	2	-7	-4

fol. 64

Mariken weduwe Adriaen Jan Joris

Huijs ende aenstede, 1 lop.	-1	-2	12
Acker inde Schooten, 2 lop.	-1	-7	12
De Braecken, 1 lop. 37 roijen	-1	-3	12
Nouwlant, 3.lop.	-2	-1	-4
Dries aenden Malckersteechd, 1 lop. 41 roijen	-1	-0	-0
Het Helder, 2 lop. 37 roijen	-1	18	-0
Camp aenden Voirt, 3 lop. 23 roijen	-2	-4	12
Coeijweij int Reut, 1 lop.	-0	12	-8
Coeijweij inden Bijvingh, 4 lop.	-1	10	-0
Het halffrontbeemptjen, 1 lop.	-0	-6	-4
Den halven Broeckbeempt, 21 lop.	-0	15	-0
	14	-2	-0

fol. 64 vo.

IJken weduwe Jan Michielsen

Huijs ende aenstede, 3 lop.	-2	-0	-4
Inde Langhecker, 35 roijen	-0	10	-4
Het Geerken, 28 roijen	-0	-7	-4
Acker inde Haegh, 1 lop. 29 roijen	-0	18	-8
De halff Hoffstadt bij Goijaert Martens, 1 lop. 48 roijen	-1	-6	-0
Den Haerden beempt, 1 lop. 30 roijen	-1	-3	-4
Nijeuw erff aenden Voirt, 1 lop.	-0	-7	-8
	-6	13	-0

Mericken weduwe Peter Boudewijns

Hoff ende Pepercorenacker, 1 lop. 40 roijen	-1	-5	-8
---	----	----	----

fol. 66

<u>Willem Jan Oomen</u>			
Huijs ende aenstede, 3 lop. 45 roijen	-2	18	-4
Het 3 part inden Wouweracker, 1 lop. 4 roijen	-0	15	-0
d'Aenstede van Jacob Snellaerts, 2 lop. 4 roijen	-1	-6	-0
Nyeuw erff opt Heuveleijndt, 5 lop.	-2	-8	-0
Den halven camp opt Maerselaer, 1 lop. 43 roijen	-1	-1	-0
Coeijweij bij thuijs, 5 'op.	-2	-9	-0
Jan Meusvelt, 41 lop.	-1	-2	-8
Het Rouwvelt, 51 lop.	-1	-0	-0
De halff coeijweij opt Maerselaer, 2 lop.	-0	15	-0
Het Stipken, 11 lop.	-0	-6	-0
Het heijvelt voor tRouwvelt, 1 lop.	-0	-5	-0
	14	-5	12

Alfabetische volgorde der opgenomen toponiemen

Aerle acker	Castert (Castart), ook wel Cleverkamp
Bodemsteechd	
Braeckacker	Cauterman
Braecke(n)	Clevercamp, ook wel Castart
Broeckbeempt	Coolhoff
Bijvinck (Bijvingh)	Creijsteechd
Dyrcx ackerken	Lambert Goorts ackerken
Geelenrijdt (Geelen Rijth)	Lambert Jans Nyeuwen dijck
Geenckensdijck	Langh ecker
Geerken	Maerselaer
Gortter	Malckersteechd
Grimmis, Voorste	Malckrot
Grootingh	Mortel
Haegh (de)	Nauwlant (Nouwlant)
Hagelaer	Papenvelt
Hagen acker	Patacker
Haerden beempt	Pepercorenacker
Hamerlant (Naestenbest)	Pieckenvelt
Hasengeluck	Reut
Haverlant	Rouwvelt
Heerbeek	Rijth
Helder	Schootacker
Heuveleijndt	Schooten
Hoffstadt	Sonsche Schooten
Hoogweteringh	Sonsteren
Huijstacker	Spijckers bunder
Jan Meusvelt	Stipken
Jan Roeffen bijvinck	Vleut
	Voirt
(wordt vervolgd)	Wouweracker

VII. GENEALOGICA

1. **ECHTPAREN VAN CROONENBURG van 1620 tot 1972, door A.B. van Cronenburg, Rotterdam**

Zie hoofdstuk XI: Lezers leveren hun bijdrage, nr. 1, blz. 191

2. **Genealogische gegevens omtrent het geslacht VAN COLLENBURG vanaf het jaar 1629, door Nico van Cuijck, Oirschot**

Zie hoofdstuk XI: Lezers leveren hun bijdrage, nr. 2, blz. 195

3. **De Brabantse Familie DE CORT, door B.W. van Schijndel t, Brussel**

Het is verheugend, dat Campinia met aandacht en interesse wordt gelezen. Een bewijs daarvoor is het feit, dat voor de tweede maal een reactie is ingekomen van een opmerkzaam lezer op de gepubliceerde genealogie DE CORT (Campinia, nummer 34, blz. 84 - 92 en nummer 35, blz. 135). De hieronder opgenomen wijzigingen zijn aangebracht door de heer J. de Kort, huisarts te Sint-Oedenrode.

De heer De Kort beschikt over een vrijwel complete genealogie De Kort en is gaarne bereid daarover aan belangstellenden informatie te verstrekken. Zijn adres is: Corridor 13 te Sint-Oedenrode.

Steeds als "vermoedelijk" geschreven is, werd "vermeld" bedoeld.

- ad II. overleden voor 1387
- ad II.1 Van Schijndel schrijft: Yda N.
- ad II.1a Nèderwetten (1439 - 1451)
- ad II.)b.cc Belia vermeldt Sint-Oedenrode in 1444
- ad. II.lb.dd Catharina vermeld in 1444
- ad II.1c vermeld Nederwetten, trouwt Henri Collart
- ad II.1d Allard, overleden Nederwetten voor 1449
- ad II.1e Bertha, overleden Nederwetten voor 1431
- ad 11.3: , overleden v66r 1416
- ad III 'overleden vóór 1427
- ad IV. overleden vóór 1439
waaruit geboren te Oirschot en vermeld 1439
- ad IV.3c "vermoedelijk 1483" vervalt
- ad V. trouwt NN, waaruit geboren te Oirschot
- ad VI. overleden vóór 1521
- ad VI.3 vermeld in 1520, trouwt Rutger Hendrickx
- ad VI.5a Willem, trouwt NN, waaruit geboren te Oirschot

- ad VIII. vermeld in 1540
ad VIII.1c overleden w6r 1575
ad VIII.1c.bb "Budingen" moet zijn "Beddingen"
ad VIII.1e.aa Adriaan vermeld in 1623, trouwt Anne van der Vloet.
Geertruyd Otten, weduwe van Jan van de Kieboom, dochter
van Cornelis en Elisabeth van Mol
ad IX. Jan die Cort, geboren te Hilvarenbeek + 1540
secretaris en notaris van Hilvarenbeek (1580 - 1589)
"onderschout van 's-Hertogenbosch" verval
ad IX.2 overleden Mechelen 25-3-1640
ad IX.5 (waarschijnlijk) Gerard Curtius, schoolmeester (1639)
ad X. secretaris van Hilvarenbeek (1630) en onderschout van
's-Hertogenbosch
ad XI. "Candelrye" moet zijn "Canselrije"
ad XI.1 overleden Brussel 1704
ad XI.2 overleden Brussel 3-9-1656
ad XI.4 begraven in St.-Gudule 16-4-1734
ad XI.6 gedoopt 10-10-1661
ad XI.7a Albert, ged. 14-11-1663, pater Jezuiet (1691 - 1693)
ad XI.8 gedoopt 4-12-1665
ad XII.2 12-12-1778.
ad XII.2.2 David Moortgat, zoon van Siger Ignace en Catharina van
de Hove
ad XII.5 Philips Lodewijk, geb. 13-7-1706 (zonder toevoeging)
ad XII.6 Peter van Cutsem, gedoopt te Brussel (s. Géry) 26-4-1682
zoon van Jan Baptist en Anna 't Kint (dochter van Etien-
ne en van Maria Anna Bossuyt)
"wonende .... etc." verval
ad XIII. "volgens zijn testament" moet zijn "volgens zijn testa-
menten d.d. 8-8-1771 en 12-7-1773 begraven in de kerk
van St.-Gudule (onder saerck sijner voorouders)"
ad XIII.1 "dochter van ... etc." verval
ad XIII.3 "Philips" verval geheel
ad XIV.2 gewettigd door huwelijk
ad XIV.3 gedoopt 16-8-1782
overleden v6r II fructidor an XI.

VIII. HUIZEN EN HUN BEWONERS TE OIRSCHOT
VAN DE ZEVENTIENDE TOT DE TWINTIGSTE EEUW

(vervolg)

45. Sektie G 3009: Boterwijksestraat 6

De lijst van onroerende monumenten in de gemeente Oirschot beschrijft
dit pand als volgt:

"Boerderij van het Noord-Brabantse langgeveltype"

De kadastrale leggers van de gemeente Oirschot vermelden als eige-
naars:

- A. DE KINDEREN FRANCIS DE KROON 1821
Johanna de Kroon, overleden 4-5-1865, gehuwd met
Daniel van Beers, overleden 17-9-1855
Artikel 338, volgnr. 14
sektie G 1065: bouwland
grootte: 1 bunder 12 roeden 70 ellen
1862: stichting huis
volgnr. 25
sektie G 1654: huis en erf
grootte: 10 roeden
sektie G 1655: bouwland
grootte: 1 bunder 2 roeden 70 ellen
- B. FRANCIS VAN BEERS, landbouwer 1865
overleden 1903
- C. ANTONIA MARIA VAN BOMMEL, weduwe van F. van Beers 1903
overleden 3-7-1921
en
ANNA FRANCISCA VAN BEERS
- D. ANTHONIUS JOHANNES VAN ESCH, graanhandelaar en 1921
molenaar
overleden 2-11-1954
- E. ANNA FRANCISCA VAN BEERS, weduwe van A.J. van Esch, 1954
en HAAR 9 KINDEREN
Artikel 1881
volgnrs. 42, 46, 78, 79
sektie G 1654: huis en erf
grootte: 10 aren
1954: vereniging met sektie G 1655
Nu: sektie G 2189: huis, schuur en bouwland
grootte: 1 bunder 12 aren 70 ca
1931 verkoop
- F. GERARDUS, zoon van Peter VAN DE SCHOOT, landbouwer 1931
overleden 14-9-1954
Artikel 5572
volgnrs. 1, 2

sektie G 2189: huis, schuur en bouwland
grootte: 1 bunder 12 aren 70 ca.
1933: verbouw
1934: gedeeltelijke verkoop 39 A 70 CA

- G. JOHANNA VAN DER AA, weduwe van G.P. van de Schoot, 1954
en HAAR 7 KINDEREN
Artikel 4690, volgnrs. 43, 45
sektie G 2295: huis, stal, schuur, hokken en bouwland
grootte: 73 aren
- H. PETRUS GERARDUS VAN DE SCHOOT, landbouwer
Artikel 7777, volgnrs. 1,18, 19, 20
sektie G 2295: hokken, huis, stal, bouwland en schuur
1965: vereniging en hermeting
Nu: sektie G 2954: kippenhok, boerderij, schuur en boomgaard
grootte: 73 aren 60 ca.
1966: gedeeltelijke vernieuwing en verkoop van 50 ca.
Nu: sektie G 3009: Boterwijksestraat 6, boerderij en boomgaard
grootte: 73 A 10 CA.

(wordt vervolgd)

IX. HET LANDGOED DE BAEST

Dit hoofdstuk komt voorlopig te vervallen

X. LIJST VAN WONINGEN TE ZEELST IN DE 18de EEUW

(Archief veldhoven, inv. nrs. 1451 - 1457)

N.B. Het kohier uit 1761 ontbreekt. In het kohier van 1757 is aantekening gehouden van de wijzigingen die in 1761 zijn geconstateerd. Hieronder worden de notities uit 1761 tussen haakjes gegeven.
Indien niet anders vermeld, is de gegeven persoon eigenaar en bewoner.

V. HET MUGGENHOOL

- 1. huis 1741 Weduwe Hendrik Beckers; bewoner: Catelijne vande Watere
1746 Dezelfde; eigenares is bewoonster
1751 Kinderen Hendrik Beckers; bewoner: Adriaan van Deventer

- 1757 Adriaan van Deventer
1761 (Weduwe Adriaan van Deventer)
1766 Weduwe Adriaan van Deventer
1771 Jan Beckers
1781 Weduwe Jan Beckers
- 2. huis 1741 Antonij Backers; bewoner: Jacob Fransen
1746 Dezelfden
1751 Willem de Lauwer; bewoner: Goort van der Weijden
1757 Dezelfden
1761 (Dezelfde; bewoners:Goort van der Weijden en Joost de Louw)
1766 Willem de Louw
1771 Dezelfde
kamer 1771 Willem de Louw; bewoner: weduwe Peter van Riel
huis 1781 Willem de Louw
kamer 1781 Weduwe Lucas de Louw
- 3. huis 1741 Jan Corstiaans
1746 Dezelfde
1751 Dezelfde
1757 Dezelfde
1761 (Weduwe Jan Corstiaans; bewoners: weduwe Jan Corstiaans en Jan van der Linden)
1766 Dezelfde; bewoner: Willem Val...
1771 Joachim Geene; bewoner: Jan de Louw
1781 Peter van de Ven
- 4. huiske 1741 Marcelis Beijnsens; bewoner: Peter Fransen
1746 Weduwe Marcelis Beijnsens; bewoner: weduwe Peter Fransen
1751 Rijnier Bijnen; bewoner: Peter van Riet
1757 Reijnier Beijne
1766 Dezelfde
1771 Dezelfde
1781 Weduwe Rijnier Bijnen
- 5. huis 1741 Heer Exaten; bewoner: Willem van Grotel
1746 Dezelfde; bewoner: Jan van Grotel
1751 Dezelfden
1757 Dezelfden
1761 (Dezelfde; bewoner: Adriaan van Lierop)
1766 Heer graaf J.B. van Bovelinge; bewoner: Adriaen van Lirop
1771 Dezelfden
1781 Twee kinderen J.B. grave Van Borggraas, heere Van Bovelinge; bewoner: Adriaen van Lierop
- 6. huis 1741 Jan Baselmans
1746 Ariaan Baselmans
1751 Dezelfde
1757 Dezelfde
1766 Dezelfde

- 1771 Dezelfde
1781 Dezelfde; bewoner: Mattijs Baselmans
7. huiske 1741 Jan Baselmans; bewoner: Mighiel van Nune
1746 Mighiel van Nune
1751 Dezelfde; bewoner: Peter van de Molegraaf
1757 Dezelfden
1761 (Andries van Nune; bewoner: Peter van de Molegraaf)
1766 Andries van Nune
1771 weduwe Andries van Nune; bewoner: Joost van der Heijde
1781 Dezelfde; bewoners: weduwe Andries van Nune en Jan van Hout
8. huiske 1741 Jan Schepens
1746 Tijs van de Ven
1751 Dezelfde
1757 Dezelfde
1761 (Weduwe Tijs van de Ven; bewoner: eigenaresse en Jan van de Ven)
1766 weduwe Tijs van de Ven; bewoner: Jan van de ven
1771 Dezelfden
1781 Kinderen Mathijs van de Ven; bewoner: dezelfde
9. huiske 1741 Narij de Greeff
1746 Dezelfde
1751 Dezelfde; "weggeraakt"
10. huiske 1741 Jan Kuijpers
1746 Dezelfde
kamer 1751 Dezelfde
1757 Dezelfde
1766 Dezelfde
1771 Dezelfde
1781 Hendrik en Megchelina Kuijpers
11. huis 1741 Evert Eijmans
1746 Eijmert Eijmans
1751 Dezelfde
1757 Dezelfde en Adriaen van den Berkt
1766 Jan Eijmans en Adriaen van den Berkt: bewoner: Adriaen van den Berkt
1771 Dezelfden
1781 Dezelfden
12. huis 1741 Matijs van de Ven
1746 Dezelfde; "afgebroken en weggeraakt"
13. huis 1741 Baronesse Van Dongelberge; bewoners: Peter Tegenbos en Willem Vogels (vermelding is doorgehaald)

(wordt vervolgd)

XI. LEZERS LEVEREN HUN BIJDRAGE

1. ECHTPAREN VAN CROONENBURG (Kroonenburg, Cronenburg, Croonenborgh) van 1620 - 1972, genummerd in alfabetische orde der voornamen met ouders en kinderen VAN CROONENBURG (door A.B. van Cronenburg, Catharinastraat 40 B, Rotterdam, tel. 010 - 52 26 51)
(vervolg)
315. MARIA CORNELIA VAN KRONENBURG
d.v. Peter en van Johanna van Overdijk
geb. 5-6-1847 te Oirschot
overleden 27-1-1922 te Oirschot
trouwt 12-2-1887 te Oirschot met Johannus, zoon van Theodorus der Kinderen en van Hendrika van den Heuvel, geb. 24-2-1846 te Oirschot
316. MARIA DIEELIS VAN CRONENBORGH
trouwt 17-7-1740 te Oirschot met Antony, zoon van Antony Dirckx en van Maria Nuyens
317. MARIA FRANCISCA VAN CRONENBURG
trouwt 18-12-1650 te Best met Henricus Joannis van der A kinderen:
Joannis, ged. 24-9-1651
Joannis, ged. 11-9-1653
318. MARIA FRANCK VAN CRONENBURGII
trouwt met Henricus Antoni van den Morseelaar
319. MARIA GOOSSEN VAN CROONENBORGH
trouwt 4-2-1742 te Oirschot met Arnoldus Hendrick de Roy
320. MARIA JOANNIS JACOBS VAN CRONENBURGH
trouwt 7-4-1686 met Dirck Peter van der Aa
321. MARIA JOHANNA ANTONIA VAN KRONENBURG
d.v. Petrus en van Antonia van de Sande
geb. 8-5-1938 te Sint-Oedenrode
trouwt 31-7-1963 te Oirschot met Bernardus Marius van der Looy, geb., 10-2-1940 te Oirschot
322. MARIA JOHANNIS GIJSBERT VAN CRONENBORGH
trouwt 8-5-1678 te Oirschot met Jan Rutten Thomas van der Vleuten, ged. 1-5-1646
323. MARIA JUSTI CRONENBURG
trouwt 4-6-1620 te Best met Joseph Johannis Arnoldi Schijntkens
324. MARIA, JUSTI PAULI VAN CRONENBURCH
trouwt 4-6-1620 te Best met Nicolaas Antoni Verrotten
325. MARIA MAGDALENA VAN CRONENBURG
d.v. Godefridus en van Catharina Mars

- overleden 16-12-1729
trouwt 3-1-1712 te Eindhoven met Michiel Falon
326. MARIA PAULUS VAN CRONENBORGH
trouwt te Best 2-7-1702 met Jan Dirckx van de Berck
327. MARIA PETER VAN CROONENBORGH
trouwt 16-11-1681 te Oirschot met Goort Peeter Theunis Smetzers,
geb. 1652 te Oirschot
kinderen:
Maria, ged. 25-9-1682
Petrus, ged. 17-7-1684
Petrus, ged. 28-11-1686
Anthonis, ged. 13-3-1689
Joannes, ged. 19-2-1695
Paulus, ged. 27-7-1697
328. MARIA PETER VAN CROONENBORGH
trouwt 20-1-1715 te Oirschot met Albert Hendrica de Coninck
hertrouwt 18-7-1728 te Oirschot met Gerit Peeter van der Heyden
kind: (uit 2de huwelijk)
Petrus, ged. 9-3-1729
329. MARIA PETER VAN CROONENBORGH
d.v. Petrus Tholof en van Heyndrina Dirck Vlemmincx
ged. 18-11-1720 te Oirschot, overleden véér 27-6-1762
trouwt 6-2-1757 te Best met Adriaan Jan Hendricks
330. MARIA ROSALIA VAN CRONENBORG
d.v. Adriaan en van Maria Droogmans
geb. 3-1-1827 te Stevoort (België)
trouwt 9-11-1864 te Stevoort met Guillelmus Bogaers, geb. 1-2-
1835 te Stevoort
331. MARIA THOLOF GIJSBERT VAN CROONENBORGH
d.v. Tholof Gijsbert en Petronella (van den Dungen)
trouwt 11-7-1677 te Oirschot met Jan Peter Elias van de Laer-
schot
332. MARIA VERONICA COELESTA VAN CRONENBURG
d.v. Peter Henricus en van Maria Thomasse
geb. 23-1-1911 te Tongelre
trouwt 11-7-1935 te Eindhoven met Josephus Cornelis van Zantvoort
geb. 13-7-1908 te Geldrop
kinderen: (allen geboren te Eindhoven)
Maria, geb. 13-8-1936
José, geb. 5-2-1939
Peter, geb. 1-4-1941
Hennie, geb. 4-7-1943
Josephus, geb. 21-9-1945
333. MARIANNE MARIA VAN CRONENBURG
d.v. Hendrikus Bartholomeus en van Maria Anna Catharina Hendriks
geb. 1-9-1937 te Eindhoven
trouwt te Eindhoven met Anthonius, z.v. Johannes Petrus Jonkers

- en van Johanna Langendonck, geb. 28-7-1937 te Acht
334. MARTHA PAULINA MARIA VAN KRONENBURG
d.v. Henricus Joannis en van Maria Josephi van den Berck
geb. 25-4-1935 te Best
trouwt 26-11-1963 te Best met Pieter willem Veraart, geb. 19-10-
1934 te Steenbergen
335. MARTINUS VAN KRONENBURG
trouwt te Boxtel met Antonetta Kluytmans
kinderen:
Anna Maria, geb. 2-2-1839
Cornelia, geb. 28-9-1841
Cornelis, geb. 10-9-1849
336. MARTINUS VAN KROONENBURG
z.v. Albertus en van Johanna van Rooy
geb. 13-6-1846 te Best
trouwt 16-7-1880 te Sint-Oedenrode met Johanna Maria, dochter
van Peter van den Brand en van Maria van Rooy, geb. 5-2-1850 te
Sint-Oedenrode
kinderen: (allen geboren te Vressel)
Maria, geb. 26-5-1881
Albertus, geb. 9-8-1884
Petronella, geb. 30-11-1885
Johannes, geb. 12-5-1887
Antonetta, geb. 27-11-1888, overleden 5-7-1890
Wilhelmina Maria, geb. 31-5-1890, overleden 6-8-1890
337. MAYKE AERTS VAN CROONENBURGH
trouwt 18-11-1663 te Oirschot met Berent Jans van de Mortel
338. MAYKENS DR. AERT GIJSBERT VAN CROONENBORGH
geb. 1645 te Oirschot
trouwt 28-5-1669 te Oirschot met Joachim Anthony Govaerts,
geb. 1642 te Hoogstraten
339. MAYKEN JANS VAN CROONENBURGH
trouwt 6-8-1684 te Oirschot met Hendrick wouters Schraets
340. MECHTILDA GIJSBERT ARIAEN VAN CROONENBORGH
trouwt 21-6-1682 te Oirschot met Laurens Jansz. Neggers
341. MERTINUS NICOLAAS VAN CRONENBURG
trouwt met Nicolaasdr. Lucia
kinderen:
Catharina, ged. 15-2-1632
Petrus, ged. 7-1-1635
Daniel, ged. 6-10-1642
342. NICOLAAS VAN CRONENBURG
trouwt met Delinia van Herssel
kind:
Elisabeth, ged. 24-7-1638, overleden 7-4-1716

343. NICOLAAS VAN KROONENBURG
trouwt met Cornelia van Gerwen
344. NICOLAAS DIELISSIE VAN CROONENBURG
trouwt 31-1-1779 te Best met Peterneel Adriaan Timmermans
hertrouwt 9-11-1783 te Oirschot met Jenneken Bernardusse vande Sande(n)
345. NICOLAAS PETER VAN CROONENBORGH
z.v. Peter Nicolaas en van Heyndrina Dirck Vlemmincx
ged. 17-8-1735 te Oirschot, overleden 25-4-1796
trouwt 22-1-1768 te Oirschot met Helena Vriens
kinderen: (allen geboren te Oirschot)
Peterneella, ged. 3-6-1770
Maria, ged. 29-11-1772
Theodorus, ged. 22-9-1775
Wilhelma, ged. 3-3-1777
346. NICOLAAS THOLOF GIJSBERT VAN CROONENBORGH
z.v. Tholof Gijsbert en van Petronella van den Dungen
overleden 5-5-1732
trouwt 26-9-1677 te Oirschot met Adriana Claesdr. Arien van der Vleuten, ged. 13-9-1648 te Oirschot, overleden 15-10-1702
kinderen: (allen geboren te Oirschot)
Tholof, ged. 26-9-1678
Petrus, ged. 18-11-1679
Gijsbertus, ged. 28-10-1686
Odulphus, ged. 23-12-1688
347. ODILIA JUSTI JOHANNES CRONENBURG
trouwt 8-2-1625 te Best met Lambertus Godefridi Godefridi
348. ODULPHUS ADRIANUS VAN KRONENBURG
geb. 27-6-1883 te Best
trouwt 1-7-1910 te Eindhoven met Gertruda Holl, geb. 14-2-1882 te Appeltern
349. ODULPHUS GIJSBERT VAN CROONENBORGH
z.v. Gijsbertus Johannes en van Johanna Jacobs
ged. 22-2-1625 te Best, overleden 7-4-1677 te Oirschot
trouwt Petronella van den Dungen, overleden 24-12-1662 te Oirschot
hertrouwt 2-9-1663 te Oirschot met Jansdr. (Aertsen) Hendricxken
kinderen:
Maria
Joanna, ged. 23-3-1659
Nicolaas
350. ODULPHUS JUSTI JOHANNES CRONENBURG
trouwt 8-2-1625 te Best met Lamberta Godefridi
kind:
Lambertus, ged. 28-9-1625 te Best
351. ODULPHUS LEONARDI VAN CROONENBORCH
trouwt met Petronella Nicolaessen

- kind:
Jacobus, ged. 2-1-1661 te Oirschot
352. ODULPHUS NICOLAAS VAN CROONENBORGH
z.v. Nicolaas Tholof en van Adriana Claes Arien van der Vleuten
ged. 23-12-1688 te Oirschot, overleden 10-6-1728
trouwt 21-10-1714 te Oirschot met Catharina Petrusdr. Thomas van de Ven
kinderen: (allen geboren te Oirschot)
Nicolaas, ged. 26-9-1716
Petronella, ged. 18-1-1718
Petronella, ged. 27-9-1719
Adriana, ged. 11-2-1722
Maria Anna, ged. 24-4-1724, overleden 30-5-1729 te Best
Nicolaas, 9-4-1727
353. ODULPHUS PETER VAN CROONENBORGH
z.v. Petrus Nicolaas Tholof en van Heyndrina Dirck Vlemmincx
ged. 6-6-1731 te Oirschot, overleden 11-2-1795
trouwt 8-5-1768 te Oirschot met Elisabeth Anthony, dochter van Antonius Petrus van den Bosch en Henrica van Berendonck, ged. 28-12-1740 te Oirschot, overleden 12-1-1825 te Zeelst
kinderen: (allen geboren te Oirschot met uitzondering van de laatste)
Henrica, ged. 31-1-1764
Petrus, ged. 7-9-1770
Henricus, ged. 12-4-1773
Theodorus, ged. 22-1-1776
Franciscus, ged. 13-10-1778
Petrus, ged. 3-8-1781 te Best

(wordt vervolgd)

2. Genealogische gegevens omtrent het geslacht VAN COLLENBURG vanaf het jaar 1629, genomen uit de Oirschotse retroacta en gerangschikt in alfabetische orde der voornamen met vermelding van de namen en data van de huwelijkspartners, ouders en kinderen
(door Nico van Cuijk, Oirschot)

(vervolg)

De gegevens betreffende JEAN VAN COLLENBURG in volgnummer 37 van hoofdstuk XI.2 (Campinia jaargang IX, juli 1979, blz. 98) zijn nader aan te vullen. Voor de volledigheid geven wij het gehele volgnummer hieronder, aangevuld met de nieuwe gegevens.

37. JEAN (ook Joannes)
z.v. Wilhelmus en van Johanna Walterras van Woensel
ged. 1-5-1774, overleden 12-12-1855
trouwt met Antonia, d.v. Jacobus van den Bosch en van Adriana Smolders, ged. 19-11-1779
kinderen:

Joannes, ged. 24-6-1800
Elisabeth, ged. 19-10-1802
Jacobus, ged. 7-1-1805, trouwt met Johanna Maria Beerens
Adrianus, ged. 19-9-1806
Barbara, ged. 7-10-1809
Joanna, geb. 30-11-1811
Anna Maria, geb. 7-10-1814
Willemijn, geb. 7-10-1814
Petronella, geb. 27-2-1820
Willem, geb. 23-8-1823

We vervolgen de reeks verder als onderstaand. Waar niet anders vermeld, betreft het geboorten, huwelijken en overlijden te Oirschot.

51. JOHANNES
z.v. Jacobus en van Johanna Maria Beerens
geb. 9-3-1856, overleden 2-5-1921
52. JOSEPHUS
z.v. Egidius en van Johanna van Dien
geb. 31-1-1808, overleden 12-9-1873
trouwt 9-9-1838 met Wilhelmina Coppal, geb. 10-6-1814
kinderen:
Egidius, geb. 13-1-1840
Laurens, geb. 28-1-1842, trouwt met C.P. Smetters
Maria, geb. 5-10-1845, trouwt met G. Geerts, vertrokken naar Alphen
Antony Johannes, geb. 23-1-1849, trouwt 22-11-1869 met H. van Beers
Wilhelmus Josephus, geb. 23-1-1849, vertrokken naar Kaatsheuvel
Hubertus, geb. 1-11-1851, vertrokken naar Heeze
Maria Theresia, geb. 20-9-1855, trouwt 30-5-1886 met J. Matthijssen
53. JUDOCUS (ook Josephus)
z.v. Jan
trouwt 30-10-1756 te Oirschot met Maria, d.v. Jan van Dormaelen,
ged. te Moergestel
kinderen:
Adilia, ged. 9-2-1758
Wilhelmus, ged. 26-10-1759
Anna Catharina, ged. 3-1-1763
Joannes, ged. 23-12-1764, trouwt Adriana Johannes van Meulenbregt
hertrouwt Maria Everardus van Gils
Egidius, ged. 29-2-1768, trouwt Joanna Antonius van Diem
54. CORNELIA
d.v. Egidius en van Barbara Legius
ged. 23-3-1779, overleden 1-10-1850
trouwt 16-2-1816 te Sint-Oedenrode met Adriaan van Aarle, ged.
21-4-1787

55. CORNELIA
d.v. Egidius Josephus en van Johanna van Dien
ged. 12-5-1805
trouwt 26-10-1834 te Hatert met Jan Meier, geb. 19-1-1811
56. CORNELIA
d.v. Rodier en van Clara van de Ven
ged. 12-11-1805
trouwt 9-2-1840 met Cornelis Aarts, ged. 2-7-1800
vertrekken in 1871 naar BeSt
57. LAMBERTUS
z.v. Guielmus (alias van Beerse)
trouwt 24-7-1635 te Oirschot met Hedwigis, d.v. Joannes Huyskens
kinderen:
Theodorus, ged. 3-10-1639
Nicolaas, ged. 30-11-1641
Nicolaas, ged. 7-11-1642
Joannes, ged. 4-5-1644
Martinus, ged. 7-1-1647
58. LAMBERTUS
z.v. Petrus
trouwt 14-10-1635 te Oirschot met Cornelia, d.v. Henricus
kinderen:
Joannes, ged. 26-9-1639
Egidius, ged. 24-11-1641
Dimpna, ged. 8-5-1644
59. LAMBERTUS
z.v. Guielmus
trouwt met Guielma, d.v. Nicolaas van der Heyden
kind:
Nicolaas, 16-2-1653 (illegitiem)
60. LAURENTIUS
z.v. Albertus Martinus en van Adriana Laurentius Brants
ged. 9-3-1680
trouwt met Joanna Maria, d.v. Henricus Joannes Oome en van Adriana
Adrianus van Overbeek, ged. 13-4-1697
kinderen:
Adriana, ged. 13-12-1723, trouwt met Joannes Theodorus Legius
Albertus, ged. 15-3-1725
Joannes, ged. 16-1-1727
Joannes, ged. 26-1-1728, trouwt met Maria Nicolaas Meeuws
Catharina, ged. 21-3-1729
Henricus, ged. 23-7-1733
Adrianus, ged. 4-6-1735
Maria, ged. 15-5-1741
61. MARIA
d.v. Dielis en van Barbara Legius

- ged. 13-5-1785
trouwt 5-5-1822 met Paulus Aarts, ged. 18-2-1794
62. MARIA
d.v. Willem
overleden 30-10-1833
trouwt met Thomas Eisenbrandt
63. MARIA
d.v. Dielis en van Johanna van Dien
ged. 1-8-1806, overleden 17-1-1837 te Eindhoven
trouwt 29-11-1833 te Bergh met Gerardus Huytings, ged. 25-8-1810
64. MARIA ELISABETH
d.v. Jacobus en Johanna Maria Beerens
ged. 2-7-1862
65. MARTINUS
z.v. Petrus
trouwt 12-11-1636 te Oirschot met Maria, d.v. Joannes Alberts
Verhoeven
kinderen:
Joanna, ged. 18-10-1637
Maria, ged. 19-8-1639
Guilmus, ged. 29-4-1643
Guielma, ged. 13-11-1645
Albertus, ged. 24-11-1648, trouwt Adriana Laurentius Brants
Egidius, ged. 28-9-1651
66. MARTINUS
z.v. Albertus en van Adriana Laurentius Brants
ged. 27-10-1687
trouwt met Cornelia, d.v. Joannes van Engelant
kinderen: (allen gedoopt te Best)
Albertus, ged. 11-8-1720, trouwt Anna Maria van Dijck
Anna Maria, ged. 25-3-1722
Helena, ged. 22-7-1723
Joannes, ged. 15-1-1726
Adrianus, ged. 24-12-1727, trouwt Elisabeth van de Sande
Joannes, ged. 26-5-1729, trouwt Catharina Henricus van Doormalen
Adriana, ged. 11-1-1731
Martinus, ged. 19-6-1732
67. NICOLAAS
z.v. Lambertus Guilmus en van Guielma Nicolaas van der Heyden
ged. 16-2-1653
trouwt met Joanna, d.v. Joannes Egidius de Smit
kinderen:
Margareta, ged. 11-1-1682
Joannes, ged. 26-6-1683
Henricus, ged. 4-6-1685
Maria, ged. 8-3-1687
Martinus, ged. 24-1-1690

68. NICOLAAS
z.v. Martinus
trouwt met Helena, d.v. Wilhelmus van Kerckoele
kind:
Wilhelmus, ged. 23-6-1685
69. NICOLAAS
z.v. Joannes Laurentius en van Maria Nicolaas Meeuws
ged. 7-12-1777
trouwt Barbara, d.v. Joannes van Nunen en van Anna van Geffen,
ged. 5-6-1775
hertrouwt 17-6-1817 met Cornelia van Osch, ged. 24-3-1788
kinderen uit eerste huwelijk:
Joannes, ged. 3-3-1804
Anna, ged. 4-9-1806, trouwt 6-6-1830 met J. van der Aa
Maria, ged. 9-7-1808, overleden 3-4-1843, trouwt 27-5-1838 met
A. van der Loo
Adriana, ged. 26-6-1810, trouwt 11-1-1844 met G.J. Frik, geb. 5-
1-1803 te Knegsel
Catharina Johanna, geb. 14-5-1812, trouwt 1-3-1835 met J. van de
Spijker, vertrokken naar Moergestel 18-5-1889
Egidius, geb. 20-2-1815, overleden 21-9-1889, trouwt 4-2-1844 met
Martina de Croon
kinderen uit tweede huwelijk:
Barbara, geb. 31-7-1822
wilhelmina, geb. 5-2-1826
Anna Maria, geb. 22-3-1827
70. RENIER (ook Rogier)
z.v. Dielis en van Barbara Legius
geb. 11-8-1775, overleden 13-3-1854
trouwt Clara, d.v. Joannes van de Ven en van Maria Huijskens, ged.
28-3-1775, overleden 17-10-1834
kinderen:
Egidius, ged. 3-12-1802
Johannes Cornelius, ged. 16-9-1804
Cornelia, ged. 12-11-1805, trouwt 9-2-1840 met C. Aarts, vertrekk-
ken in 1871 naar Best
Maria, ged. 23-2-1808, overleden 18-3-1870, trouwt 3-5-1835 met
C. van Woensel
Dielis, ged. 3-10-1810, overleden 3-6-1869, trouwt 30-5-1847 met
M. van de Schoot
Johannes, geb. 28-7-1813, overleden 8-3-1874, trouwt 30-1-1842 met
J. van Hesewijk
71. ROGERIUS
z.v. Egidius Rutgerus en van Maria walterus van den Heuvel
ged. 16-5-1719
trouwt 23-1-1746 met Maria, d.v. Egidius Joannes Smits en van Ma-
ria Petrus Huijskens, ged. 28-1-1723
kinderen:

- Egidius, ged. 25-2-1750, trouwt met Barbara Theodorus Legius
Anna Maria, ged. 17-2-1754, trouwt Gijsbertus van Tarterwyck
Johanna Maria, ged. 3-6-1756
Joannes, ged. 22-6-1759
Cornelia, ged. 28-7-1760
Henricus, ged. 9-2-1764, trouwt wilhelmina Joannes van Cuyck
72. ROGIER
z.v. Henri en van Willemien van Cuyck
geb. 1810, overleden 17-12-1818
73. RUTGERUS
z.v. Joannes Petrus en van Hedwigis Walterus van Doormalen
ged. 26-6-1650
trouwt met Joanna, d.v. Godefridus Henricus van den Acker en van
Maria Joannes van Kerckoele, ged. 3-8-1650 te Best
kinderen:
Egidius, ged. 16-12-1677 te Best
Barbara, ged. 18-3-1680 te Best, trouwt Hendrik Joorden Vlemminx
Heylwigis, ged. 27-5-1682
Joanna, ged. 30-1-1684, trouwt Petrus Nicolaas Vogels
Henricus, ged. 3-3-1686
N.N., ged. 3-2-1688
Joannes, ged. 30-3-1690, trouwt Catharina Martinus van de Morse-
laer
Maria, ged. 12-4-1693, trouwt Embertus Henricus Verhoeven
74. THEODORA
d.v. Henri en van Willemien van Cuyck
geb. 1811, overleden 11-11-1814
75. WALTERUS
z.v. Egidius Rutgerus en van Maria Walterus van den Heuvel
ged. 24-4-1724
trouwt 7-5-1752 met Ida, d.v. Adrianus Egidius Schiintjes en van
Joanna Gerardus de Roy, ged. 29-3-1730
kinderen:
Egidius, ged. 18-6-1753, trouwt Maria Kemps
Adrianus, ged. 31-8-1755
Joannes, ged. 20-10-1757
Henricus, ged. 20-11-1760
Gerardus, ged. 11-1-1763, trouwt met Anna Maria Martinus van
Santvoort
76. WILHELMINA
d.v. Adriaan en van Joanna Maria van de Laak
geb. 21-4-1811
trouwt 13-9-1835 met Hendrik Joannes Pegge, ged. 1-7-1808 te Tub-
bergen
vertrekken in 1839 naar Eindhoven
77. GUIELMUS
z.v. Petrus
trouwt 30-1-1644 met Maria, d.v. Judocus Bruyskens

- kinderen:
Henricus, ged. 18-12-1644
Cunegundis, ged. 14-4-1646
Maria, ged. 4-1-1648
Egidius, ged. 28-11-1649
Daniel, ged. 28-12-1651
Guielma, ged. 4-11-1653
-Petrus, ged. 6-11-1655
Judocus, ged. 6-11-1657
Catharina, ged. 23-10-1659
Petrus, ged. 13-4-1662
78. GUIELMUS
z.v. Petrus
trouwt met Maria, d.v. Joannes van Woense]
kind:
Adrianus, ged. 16-1-1674
- 79: WILHELMUS
trouwt 11-9-1729 met Henrica Bijnne
80. WILHELMUS
z.v. Egidius en van Maria Wilhelmina van Roy
ged. 27-9-1706
trouwt 21-5-1747 met Elisabeth, d.v. Josephus van Spaandonck
kinderen:
Maria, ged. 4-1-1754
Johanna, ged. 27-1-1756
Egidius, ged. 17-5-1758
Adrianus, ged. 10-2-1761
81. WILHELMUS
z.v. Antonius Joannes en van Henrica Daniel van de Ven
ged. 6-7-1752
trouwt 3-5-1773 met Joanna, d.v. Walterus Petrus van Woense] en
van Barbara Adrianus Schellekens, ged. 7-7-1752
kinderen:
Johannes, ged. 1-5-1774, trouwt Antonia Jacobus van den Bosch
Adrianus, ged. 14-8-1775, trouwt Joanna Maria Gerardus van der
Laack
Barbara, ged. 22-1-1778
Henrica, ged. 26-4-1780
Antonius, ged. 10-11-1782
Arnolda, ged. 14-1-1786
Egidius, ged. 2-3-1788
Maria, ged. 27-3-1790
Anna, ged. 25-5-1792
Joanna Maria, ged. 3-10-1794

Einde

XII. GIOVANNI EN MARTINUS: HET VERHAAL VAN EEN MOORD

(slot)

Aan Zijne Majesteit
den Koning!

Gewezen van de hand. -

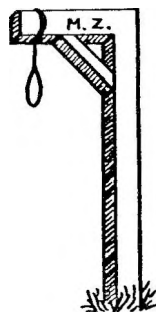
's Hage, den 19- November 1839
No 10.

(Paraaf: v. W.R.)

Geeft met verschuldigden eerbied
te kennen Martinus Zoeren, oud 22

jaren, vroeger wever te Oirschot, thans in hechtenis in het huis van burgerlijke en militaire verzekering te Arnhem;

dat hij het ongeluk heeft gehad, onder verdenking te vallen, dat hij den persoon van Giovanni Castione, in den namiddag van 2 Junij 1838, op den Openbaren weg tusschen Oirschot en Boxtel gewelddadig van het leven zoude hebben beroofd, dat hij op dien grond in hechtenis genomen, bij arrest van het Hoog Gerechtshof in S'Hage, van 25 Augustus 1838, in staat van beschuldiging gesteld, en naar het Hof van Assises in de Provincie Noord Brabant verwezen is, als zullende hebben gepleegd, moedwilligen doodslag met voorbedachten rade, vergezeld van diefstal op den openbaren weg, en zulks na reeds te voren wegens misdaad veroordeeld te zijn geweest, dat het Provinciaal Gerechtshof van Noord Brabant hem, bij arrest van 22 Januarij 1839, aan de hem ten laste gelegde misdaad schuldig verklaard, en ter dood veroordeeld heeft, dat dit arrest door den Hoogen Raad is vernietigd, en hij op nieuw te regtgesteld voor het Provinciaal Gerechtshof van Gelderland, dat dit Hof bij arrest van 18 Mei 1839 die beschuldiging, in zoo verre, heeft gewijzigd, dat het heeft vastgesteld, dat het niet is gebleken, dat hij met voorbedachten rade die misdaad zoude hebben gepleegd, doch hem aan de misdaad zelve, hem ten laste gelegd, schuldig verklaard, en ter dood veroordeeld heeft, dat hij andermaal getracht heeft de vernietiging van deze veroordeeling door het vragen van cassatie, te verkrijgen; doch dat dit middel door den Hoogen Raad is verworpen: en het alzoo in het hoogste ressort regterlijk is uitgemaakt, dat hij, als schuldig aan de hem ten laste gelegde misdaden, op een schavot gewelddadig van het leven moet worden beroofd, dat hij deze uitspraken van die regterlijke vierscharen eerbiedigt, en daarom hier niet zal betogen, dat alle onmiddelijk, en boven bedenking verhevene bewijs, voor deze aangenomene schuldpligtigheid, ontbreekt; en dat het kunstbewijs, waarop het aannemen dier schuldpligtigheid berust, uit feilbare bestanddeelen bestaat; zeer kwalijk te zamenhangt, en dan alleen nog maar tot een besluit zoude kunnen leiden, dat hij den verslagen van eenig geld en van eenige prenten, niet dat hij hem van het leven zoude hebben beroofd,

dat hij steeds heeft beweerd, dat hij aan beiden onschuldig is, dat hij op eene eerlijke wijze in het bezit van dat geld en die prenten is gekomen, en in geen deele oorzaak, noch bewerker, is van het ongeluk aan Giovanni Castione overgekomen, dat hij nu, behoudens dien eerbied voor deze regterlijke beslissing, naar zijn inzien voor Uwe Majesteit mag herhalen, dat welke ook de omstandigheden, vermoedens, aanduidingen, en wat niet al, mogen zijn; die in het eerlijke gemoed zijner regters, de overtuiging zijner schuld hebben kunnen vestigen, hij, die van hetgeen hij zelf gedaan of niet gedaan heeft, het best, en naast den Alwetenden God, alleen onderrigt is, de ernstige, stellige en plegtige verzekering kan geven, dat zijne regters hebben gedwaald, door hem schuldig te verklaren aan hetgeen hij niet heeft gepleegd, dat deze dwaling mogelijk, en in een geval als het onderhorige, gebeurlijk is, en bij een kunstbewijs, zoo als dat hier geleverd is geworden, al zeer ligt stand grijpen kan, daar zelfs de uitnemendste regters slechts feilbare menschen zijn; en die verblindende schijn meermalen de schranderste onder de oordeelvellers heeft misleid, dat hij, naar zijn inzien, niet slechts bevoegd, maar zelfs verplicht is, deze betuiging voor Uwe Majesteit af te leggen, daar hij zich gehouden acht, alle middelen, die onder zijn bereik zijn aan te wenden, om het leven, hem door God geschonken, te behouden, totdat het zijnen Schepper behaagt hem hetzelfde te ontnemen, dat hij, om dat leven te behouden, geene onwaarheid mag spreken, door hier eene bekentenis ter neder te schrijven en te onderteekenen, die hem niet gemeend is, welke zijn hart wraakt, dat hij tot dien prijs het behouden van zijn verbeurd verklaard leven niet wenschte te verkrijgen, maar om dat behoud Uwe Majesteit in de opregtheid van zijn gemoed wil smeken, dat hij gedurende de twee en twintig jaren van zijn bestaan op deze wereld, het geluk en de genoegens van dit leven slechts tot zijn veertiende jaar heeft gesmaakt, doch na den dood zijner moeder nies dan, verdriet, en ellende te verduren heeft gehad, dat hij van die moederzorgen beroofd, onder vreemden heeft moeten rondzwerven, door slechte voorbeelden afgedwaald, en aan verleiding prijs gegeven, tot misdaad vervallen en gestraft is, dat het eerste jaar in de gevangenis te Woerden doorgebracht, hem schier tot vertwijfeling zoude hebben gebracht, vermits hij, om iedere beuzeling, op last van den commandant, met zware, zoms ondraagelijke, straffen werd gestraft, dat verandering van commandant in 1837 zijn lot veel draaglijker heeft gemaakt, dat hij slechts weinige maanden uit die gevangenis ontslagen, onder de verdenking is gevallen, welke hem nu het leven zal moeten kosten; en hij pas twee en twintig jaren oud op het toneel der schande gewelddadig ter dood zal moeten worden gebracht, dat hij Uwe Majesteit eerbiedig smeekt hem van dat uiterste der menscheijke ellende te willen verschonen, en het leven te gunnen, dat hij daarbij dringend verzoekt, dat het Uwe Majesteit moge behagen, hem werkelijk genade te bewijzen, en hem niet op dat zelfde toneel der

schande met roeden en gloeiende ijzers te doen folteren, maar op eene dragelijke wijze voldoening te verschaffen, aan de regterlijke uitspraak, die hem schuldig verklaarde; op dat hij, na aan dien eisch te hebben voldaan, niet terug keere in eene maatschappij, die hem overal verstoot, en met afschuw verjaagt; en die bittere ondervinding hem niet doe betreuren, dat hij op dat schavot den dood niet mogt vinden.

T'welk doende enz.
w.g. Martinus Zoeren.

Arnhem
14 September 1839.

ARA 's-Gravenhage, Archief
Staatssekretarie, inv.nr.4543.

Zo eindigt het verhaal van de moord op Giovanni Castione, of liever van de rechtszaak tegen de dader, met de tekst van zijn verzoek om gratie. Uit de vorige aflevering van Campinia blijkt, dat dit verzoek niet is ingewilligd, daar het vonnis - dood aan de galg - op 26 november 1839 is voltrokken.

XIII. HISTORISCHE GEGEVENS OVER DE SINT-LAMBERTUS-PAROCHIE EN DE MARIA-KAPEL TE MEERVELDHOVEN

(door A. van Run)
(vervolg)

DE SCHUURKERK VAN MEERVELDHOVEN

We hebben reeds gezien, dat in de jaren na 1672 de situatie voor de katholieken wat beter werd en dat men in die dagen alom de zogenaamde schuurkerken oprichtte. De reeds meermalen aangehaalde Meerveldhoveenaar uit de 17de eeuw vertelt, dat men aanvankelijk in een soort tent op de Kapeldries de mis deed; het geheel was snel in elkaar te zetten en, wat waarschijnlijk nog belangrijker was, ook snel uit elkaar te nemen, want men moest steeds op zijn hoede zijn voor overvallen van de overheid. In 1683 had men dan een schuurkerk gebouwd op een stuk grond dat gehuurd was van een zekere Huiberts. De eerste H. Mis werd in deze schuurkerk opgedragen op de eerste woensdag na Pasen, dat was op 21 april 1683. Er was meteen al veel toeloop en "men begon in onse kapel te floreren", aldus onze zegsman uit de 17de eeuw. Dit alles heeft echter een scherpe reactie uitgelokt van de kant van de gereformeerde machthebbers, die in augustus van datzelfde jaar een bevel tot slooping van de schuurkerk uitvaardigden, blijkens het volgende (reeds eerder gepubliceerd door het Streekarchivariaat Noord-Kempenland in het Veldhovens Weekblad van 4 juli 1973):

"Ick ondergeschreven Willem Wouters Heeren, vorster deser vrijheyt van Oerle, verclaere mits deesen als dat ick door speciaelen ordre ende last vanden Eedelen ende Welgebooren Heere Raet ende Viskael Generael

gerechtelijck hebbe aengeseyt aenden secretaris van Oerle ten eynde den selven secretaris sich op den spoedichste sal hebben te vervoegen binnen den dorpe van Meerveldhoven, omme de regeerders aldaer te ordonneeren bevelen ende belasten, de paepe kerck offte kapel, bij hul. getinunert, aenstons aff te breecken ofte bij foute van naerlaeticheyt, dat den gemelten Eedelen Heete Viskael tegens deselve onwilligers, die daer van in gebreecken blijven, sal procederen volgens teneur ende ordre vanden lande. Tioirconde dese onderteeckent den 18 augustus 1683.

w.g. Willem Wouters Heeren, vorster in Oerle etc.

Wij secretaris ende vorster verclaeren mits desen als dat ick de ordre vanden Heere Viskael hebbe belast de regeerders van Merefeldhoven, het voorgeschr. te voltrecken dat sij de kercke affbreecken tot Merefeldhoven, present Jan flnybers schepen. aldaer. Actum 21 augustus 1683.

W.g. Willem Wouters Heerei, vorster in Oerle etc.
D'merck)- van Jan fluybers.
Peter Wouters burgemeester, "

Waar nu deze eerste schuurkerk van Meerveldhoven gestaan heeft is waarschijnlijk, zij het met veel gepuzzel, nog wel te achterhalen. Dat deze plaats geweest ás op het hoed van de heer Van Warnel, zoals wel eens wordt aangenomen, daarvan blijkt niets uit het verhaal van de 17de-eeuwse Meerveldhoveenaar, hoewel hij het goed van de beer Van Panel zeer waarschijnlijk goed zat hehnen gekend_ De door hem genoemde Huiberts, die de bouwgrond veanurde, zou dan de pachter van genoemd goed zijn geweest, Het lijkt agnuttim,ljcker te veronderstellen, dat het bevel tot slooping inderdaad is a gevoerd. en dat in latere jaren een tweede schuurkerk is gebouNd, ditmaal op de grond van de beer Van ~el. WanneerT dat dan precies moet hebben plaatsgevonden, is niet bekend en de mogelijkheid, dat beide beuwpplaatsen identiek zijn, mag niet worden uitgesloten.

De Louw van een tweede schuurkerk moet hebben plaatsgevonden vóór 1731. Het goed van de heer Van Warl, een inwoner van Oirschot, was namelijk niets anders dan de hoeve de Heskok, waarover we reeds in het begin van ons verhaal schreven. Deze hoeve nu is tussen de jaren 1731 en 1734 overgegaan in handen van .Antonius Looyens, een kanunnik te Maastricht. Tot het grondgebied van de Heskok behoorde o.a. een perceel akkerland ter grootte van circa 2 ha., genaamd de Capelacker. Dit perceel wordt zo al genoemd in het oudste bewaard gebleven vernondingsregister van Meerveldhoven, daterend van 1731 (Oerle-Meerveldhoven R 79, fol. 1). De begrenzingen van dit perceel zijn de tegenwoordige Kapelstraat, de Raadhuisstraat, de Van Vroonhoveniaan en het Mariapad. Dit perceel ontleende zijn naam aan de kapel, die erop gebouwd was, zie kaartje afd. 3, de percelen nrs. 167-168 (zie Campinia, IX jaargang, nr. 33, blz. 53).

De plaats waar de schuurkerk op dit grote perceel stond, lag tegenover de huidige kerk, op de plaats, waar nu het klooster Mariaoord staat. Dit valt af te leiden uit de akte van 12 april 1734, die we hiervoor reeds noemden in verband met de Kapeldries. Het eerste perceel, dat toen werd overgedragen, was "een kamer gelegen aen de Capel afgedeyld

vant huys daer Goort Louwers in woont", met als belendende percelen: de heer Loyens (dus de Heskok!), de verkoper, de Armen van Meerveldhoven, de gemene weg. Deze kamer en het huis, waar de als kamer aangeduide éénkamerwoning tegenaan was gebouwd, stonden op de plaats, waar nu de panden Kapelstraat 21 (het nieuwe zusterhuis) en Kapelstraat 23 staan. Vanwege deze ligging van de schuurkerk wordt bij de overdracht van de Kapeldries, in 1750 deze dan ook genoemd "een perceel weyvelt genaemt de Kapeldries, gelegen aen de Kapel".

De schuurkerk heeft op de Capelacker gestaan tot 1796, in welk jaar de katholieken van Meerveldhoven hun diensten weer zijn gaan houden in de oude Lambertuskerk aan de Polkestraat. De plaats van de Meerveldhovenese schuurkerk is in 1795 door de landmeter Hendrik Verhees ook aangegeven op zijn bekende "Kaart figuratief" van geheel Oost-Brabant, en stemt overeen met wat hiervoor daarover is gezegd. Uit een opgave van pastoor en kerkmeesters van juni 1804 aan de burgerlijke overheid (bijlage I) blijkt, dat de schuurkerk al was afgebroken, toen de novemberstorm van 1800 de oude Lambertuskerk zwaar beschadigde.

DE BOUW VAN DE NIEUWE KAPEL IN 1803

De directe aanleiding voor de bouw van de nieuwe kapel is dus geweest, dat de novemberstorm in 1800 de oude Lambertuskerk zo deerlijk had gehavend, dat deze te gevaarlijk werd om er nog diensten in te houden, alhoewel men dat ondanks instortingsgevaar nog tot 1803 heeft gedaan. Men moest wel, want de schuurkerk was in 1800 reeds lang afgebroken. Meerveldhoven zat dus zonder fatsoenlijk kerkgebouw. Onder deze omstandigheden werd weer eens getracht de inwoners van Meerveldhoven te bewegen hun kerkelijk heil voorgoed in Zeelst te zoeken.

Nadrukkelijk wordt hier gezegd "weer eens", het was al zeker éénmaal meer voorgekomen blijkens het verhaal van onze 17de-eeuwse Meerveldhovenaar. Deze vertelt, dat, v66r in 1682 de eerste schuurkerk gebouwd werd, "die van Zeelst" het beeld van O.L. Vrouw in de kerk van Zeelst wilden hebben, omdat men voor het mislezen in Meerveldhoven steeds de miskleding in Zeelst moest halen en de pastoor van Zeelst steeds naar Meerveldhoven moest trekken. "Die van Zeelst" zijn toen kennelijk van plan geweest om het beeldje met geweld weg te halen. De geschillen werden echter door bemiddeling van de toenmalige pastoor van Zeelst, pater Heusch, bijgelegd en het beeldje bleef in de schuurkerk van Meerveldhoven.

Na de storm van 1800 heeft zich opnieuw zo'n situatie voorgedaan. Weer was er geen kerkgebouw in Meerveldhoven en wéér werd het argument aangevoerd, dat het voor de pastoor van Zeelst geen doen was, om zijn eigen parochianen te moeten laten zitten om in Meerveldhoven de dienst te gaan doen. Hier zat zeker een kern van waarheid in, gezien het feit, dat pastoor Davids in 1800 al op leeftijd was, zeker al over de 70. Verder werd aangevoerd, dat de Meerveldhovenaren gemiddeld slechts 6 á 7 minuten van de kerk van Zeelst af woonden, en dus best in Zeelst ter kerke konden gaan, zeker daar de grote oude kerk van Zeelst weer in gebruik was bij de katholieken. De toenmalige vicaris apostolicus van het bisdom Den Bosch, Antonius van Alphen, voerde bovendien nog als argument aan, dat men geen grote kosten kon maken voor een nieuwe kerk,

omdat volgens hem dat in het geval van Meerveldhoven beslist niet noodzakelijk was. Dat men het bedevaartsoord van Maria te Meerveldhoven in stand wilde houden, is kennelijk nooit als argument voor de bouw van een nieuwe kerk aangenomen.

Niet alle correspondentie, die over de kerkekwestie tussen Meerveldhoven en Zeelst enerzijds en de vicaris Van Alphen anderzijds is gevoerd, kon worden geraadpleegd. Wel is duidelijk, dat de zaak zo hoog is opgelopen, dat door de vicaris een interdict voor Meerveldhoven is uitgevaardigd, d.w.z. een verbod voor welke priester dan ook om in Meerveldhoven enigerlei kerkelijke bediening uit te oefenen. Het is niet bekend op welke datum tussen 1800 en 1804 het interdict is uitgevaardigd. In de map Meerveldhoven van het bisschoppelijk archief van het bisdom Den Bosch bevindt zich een ongedateerd stuk, waarschijnlijk een kladbrieven, geschreven door of namens vicaris Van Alphen en gericht aan de inwoners van Meerveldhoven, waarin geantwoord wordt op een niet meer aanwezig schrijven van de Meerveldhovenaren, die daarin hun argumenten voor de bouw van een nieuwe kerk hadden uiteengezet. Uit dit stuk blijkt, dat twee inwoners van Meerveldhoven persoonlijk bij vicaris Van Alphen zijn geweest om over de kwestie te praten. De tekst van de brief van vicaris Van Alphen is als volgt:

"Wegens de redenen, waarom wij Uliede den godtsdienst geinterdiceerd hebbe, ben ik niet gesupreneert; hoe meer ik dese redenen overweegen en in aanmerkinge neem het betaemelijke en welwezen van onsen godtsdienst, hoe meer ik mij overtuigt vinde van de noodzakelijkheid om de uytoefeninge van den godtsdienst tot eene kerke te bepaelen.

In alle tijden, en door alle eeuwen hebben de bisschoppen en overste onser kerke naer bevind van saeken de oude pastorijen en parochien of teenemael gesupprimeert of met eene andere vereenigt, so als sij in voorkomende omstandigheden de parochien gesepareerd en nieuwe opgerigt hebben daer de noodzakelijkheid sulks vereyste, en het vermogen niet ontbrack om den godtsdienst behoorlijk en zo als betaemt, te onderhouden. De noodzakelijkheid en 't vermogen der gelovigen om den godtsdienst behoorlijk te onderhouden, sijn ten alle tijden geweest den regel, welke de kerke hier in heeft gevolgt.

Wat de noodzakelijkheid betreft; een ieder is overtuigt, so als Gijlieden self overtuigt bent, dat er geenen schijn is van eenige noodzakelijkheid voor eene tweede kerke. Volgens Ulieder eyge opgave bevat geheel Meerveldhoven 160 zielen dus ongeveer 100 communicanten, waarvan de verste 13 á 14 minuten, en dus door malkaer gerekent, alle omtrent 6 á 7 minuten van de kerk van Zeelst zullen afgelegd sijn, so als ook de kerken omtrent 6 á 7 minuten van malkaer afgelegd bennen, zijnde de weg, welke tot de kerk van Zeelst geleyd, alderbeste so bij winter als bij somer, waaruyt men int voorbijgaen kan aenmerken hoe abusievelijk Gijlieden meld, dat het gaen naer de kerk van Zeelst, vooral bij den winter, zeer ongemakkelijk soude sijn, zijnde het aen een ieder kennelijk, dat niet alleen in ons bisdom maer door alle de bisdommen van geheel voormalig Nederland, ja van geheel het Christendom, negen tiendens der gelovigen buyten de steeden vrij wat verder moeten gaen om hunnen godtsdienst bij te wonen.

Er is dan geenen schijn van noodzakelijkheid voor eene tweede kerke,

maer integendeel eene gewigtige reden tegen eene tweede kerke uyt hoofde namentlijk, dat den pastoor en capellaen in geene 2 kerken hunnen diensten, so als behoort, verrigten konnen. In eene eenige kerke verrigten pastoor en capellaen hare diensten, en een ieder der zelve geeft eene instructie of onderwijs, tans so noodzakelijk. Voor of naer de diensten helpt men immediaet het volk met het geene zig tot het ontfangen der H.H. Sacramenten of andere eyndens presenteert. Sijn er twee kerken, men moet so haest den teyd daer is, na die tweede kerke lopen. Het volk dat in de eerste kerke niet geholpen is, moet men laeten sitten. So haest men in de eene kerke den dienst verrigt heeft moet men zig spoeden naer de anderen, alwaer men den dienst alweder seffens moet beginnen, dikwils door regent of sijpnde van zweet of half bevrozen van kaude. Met geene billijkheyd kan men van den priester vereyschen, dat hij tellekens, in ieder kerke, onder ieder misse, in de misse instructie geve, waer door dat goddelijk brood van Gods woort, die so nodig instructie, so menigmael aen veele tot des selfs eeuwig ongeluck komt te ontbreken.

Indien Gijlieden met de geene, welke Ulieden in dese aenhangen, dit eens wel overweegde, en in plaets van U eyge belang eens consulteerde de waere godtsdienstigheyd, zoude ik het misnoegen niet hebben van met dusdanige onaengenaeme en onredelijke versoeken, int midden van mijne meenigvuldige bezigheden, zo dikwils door Ulieden gestoort te worden. Wat nu aengaet het vermogen om de kerken met den godtsdienst behoorlijk te onderhouden is sonneclaer U te ontbreken; zweeg ik hier, de steenen van die ellendigen en voor den godtsdienst zo onbetaemelijke onlangs afgebroke kerken van Zeelst en Meervelthoven, zouden tegen Ulieden schreeuwen. Die van Zeelst in hun versoekschrift ter bekominge van de groote kerke, schoon sesmael meer in getal, en dus vrij vermogender, bekennen opentlijk onvermogen te sijn eene nieuwe kerke op te bouwen. De schulden, waermede de pastorij in gecombineerde gemeentens nog beswaert is zedert so veele jaeren, sijn almede een claer bewijs van onvermogen, en pleyten voor eene eenige kerke, te meer, daer deselve juyst int midde, en al rijkelijke zo wel voor die van Meervelthoven, als voor die van Zeelst is gelegen, om welke eene kerke in behoorlijken staed te brengen en te onderhouden Gijlieden de gecombineerde vermogens wel nodig sult hebben. Geven wij eenen oogslag op het gering bestaan van den pastoor, seffens doet zig weder op eene nieuwe reden om voor te komen nieuwe lasten en oncosten, welke onnut zijn, terwijl men manqueert in die geene, welke van eene wesentlijke en essentiele noodsaekelijkheid sijn. Onse religie kan bestaan en heeft wesentlijk bijde 3 eeuwen bestaan sonder kerkegebouwen, maer sij kan geen moment bestaan sonder de herders; de eerste zorg vervolgens moet sijn voor een ordentelijk onderhout van den pastoor, waer toe den celven recht heeft, en so lang aen dit wesentlijke niet is voldaan, moet men niet peysen op het onnodige. De competentie van den pastoor is 180 guldens vrij geld, voor de tafel van den capellaen trekt hij 100 gulden, dus in alles nog geen 300 gulden, waer voor pastoor en capellaen in een gering burgerhuys haere tafel niet zoude konnen kopen, ik laet staen huyshouden; tis waer hier komen bij eenige bijvallen van dopen, trouwen, inleyden der kraemvrouwen, den offer op de communiebank, de helft van den offer voort beelt van de H. Maget, en zielboek.

Dan dit een en ander, en ook alle samen, is so gering, dat het in verre geen redelijk bestaen oplevert. In onse, schoon anders in voorige tijden om welke te begrijpen men geen Engelsch verstand nodig heeft, indien men maer regtsinnig wil voort gaen: de pastoor trekt nu juyst, het geene hij en sijne voorsaeten van over 50, 60 ja 100 jaeren genoten hebben, wanneer men met f 100 zo veel kon doen als tans met f 200. Heeft men in die tijde dusdanige competentie nodig geagt tot een ordentelijk bestaen van den pastoor, sal een ieder overtuygt wesen dat de zelve voort tegenwoordige voor de helft te gering moet weesen. Dit is eene eenvoudige reflexie, vatbaer voor een ieder.

Tis waer, den tegenwoordigen pastoor om sijne hooge jaeren, en quaele, waer aen hij solang gelaboreert heeft, afgezondert en spaersaem levende, vergenoegt zig als nog. Dan de duurte van alle levensmiddelen aanhoudende kan dit niet blijven duren, en daert mijn plicht is te waeken voort bestaen van den godtsdienst, vermeen ik mede verplicht te sijn te verwijde onnutte costen die niet nodig sijn, om zonder te groote bezwaer van Ulieden, te konnen voorsien warden in de costen, welke tot onderhoud van den godtsdienst hoogst nodig sijn. En daer de zorg voort onderhoud van den godtsdienst eene der eerste van mijne plichten is, kan ik hier int voorbijgaen aenmerken, hoe abusievelijk Gijlieden daer zo maer stellig ter neder zet "in welk point" (dat der oncosten) "het zij met eerbied gezegt, alleen ter beoordeling staet van die geene, welke het moeten becostigen, het welk voornamentlijk wij en onze constituenten sijn". Van de tijden der apostelen tot in dese onse daegen, hebben de gelovige altoos de oncosten van den godtsdienst moeten dragen. Ondertussen heeft den godtsdienst, in de uytoefeninge van den zelve, soals ook het daerstellen van herders of opbouwen der kerken, nooyt gestaen ter beoordeling van de geloovige maer van die geene, welke God den H. Geest gestelt heeft om sijne kerke te bestieren. Naer dese generaele aenmerkingen, sal ik nu een woord ten antwoorde gevee op Ulieder aenmerkingen.

1. Dat de kerk te Meervelthoven bouwvallig is ziet een ieder, ieder hoe onkundig ook in de bouwkunde. Ook sullen de geene, welke wel eertijts uyt vrees voor instortinge uyt gemelde kerk zijn gaen lopen, dat mogelijk ongerne, door haere vlugt altoos moeten getuygen. Het komt mij dus vreemd voor, dat men dat bouwvallig kerkje als hegt en sterk wil doen voorkomen, en wel des te vremder, daer eene van Ulieden, den eerstondergetekende G. Verheyen, eenen timmerman en dus in dese kundig, en welken van geen partijschap kan verdagt gehouden worden, van over jaeren zig heeft laeten ontvallen, dat het kerkje bouwvallig is, en onlangs met den 2e ondergetekende, de Laure, bij mij zijnde, sulks niet heeft durven lochenen.
2. Dat het dack uyt hoofde vant luyen, waer van maer alleen wil spreken, nooyt digt gehouden kan worden, is so sonneclaer, dat iemand die maer de geringste kennisse heeft van het mechaniek, daer van overtuygt moet sijn. Indien er verdere preuven nodig waeren, zoude de regens en den sneeuw, die somwijle tot in de ciborie is gevallen, hier voor ons getuygen.
3. Dat het kerkje (indien het anders in eenen behoorlijken staed was) groot genoeg is om de gemeente van Meervelthoven alleen te bevatten, wil ik niet betwisten. Dan gecombineert met Zeelst, en in dien staed

saken, welke heeft plaats gehad, heeft het geen gelijk van betaemelijke grote, tot welkers bewijs ik alleen sal bijbrengen de meenigte van volk, welke op Son en feestdagen buyten het kerkje den godtsdienst bijwoont, tot verergeren van andere gesindheden, en misaginge der wetten van staed en kerk, voor welkers onderhoude ik in mijne qualiteyt verplicht ben te waeken.

4. Wat het onvermogen van het gemeentje van Meervelthoven betreft, dit bewijst zijn zelven, wanneer men reflecteert
  - 1e. dat hier de questie niet alleen loopt over het dack, maer dat geheel het kerkje in dusdanigen slegten staed is, dat met geene betaemelijkheid den godtsdienst int zelve kan uytgeoefent worden.
  - 2e. dat het zelve so bouwvallig is en versleten, dat het niet herstelt kan worden.
  - 3e. dat het zelve so kleyn is, dat het op verre niet kan bevatten de geene, welke daer komen en somteyts moeten komen, om er den godtsdienst bij te wonen.
  - 4e. dat in voorige gunstige tijden de oude kerken van Zeelst en Meervelthoven in eenen deernisse werdigen, en voor onsen godtsdienst onbetaemelijken staed zig bevonden hebben, hetgeen men ten beste aen onvermogen kan toeschrijven, waerbij ten
  - 5e. als een soortgelijk bewijs kan bijgebracht worden de schulden met de welke de gecombineerde gemeente zo lang beswaert is geweest en nog beswaert is, naer welke reflexien ten
  - 6e. een ieder wel sal beseffen hoe gegrond mijne vreese is, namentlijk, dat de gecombineerde gemeentens nouwelijks in staet sullen sijn om in behoorlijken staed te stellen en te onderhouden die eene kerke van Zeelst, welke voor beyde de gemeentens juyst int midde is gelegen, en vervolgens hoe dwaes het zoude wesen met den opbouw en onderhout van eene tweede kerk, die niet nodig is, te willen beswaren die geenen, welke nog geene eene kerk behoorlijk sullen kunnen onderhouden.

Uyt het hier voor aengehaelde vervallen nu als van self de verdere door Ulieden bijgebragte beswaering en blijkt claersten, dat door het interdict van den godtsdienst geen ongemak, immers dat eenige aenmerkinge verdient, Ulieden is toegebracht, nog ook onbillijkheyd aengedaen, doordien de omstandigheden verandert sijnde de saek billijk wordt verandert, waerin Gijlieden gelijk zijt aen so veele andere gemeentens, so hier als elders, welke eerteyts kerken en tapellen gehad hebbende, nu elders hunnen godtsdienst moeten gaen uytoefenen.

Verders brengt Gijlieden bij het eygen en tijdelijk belang, het geene, so ik vermeen, hier de groote drijfveer is. Doort ophouden van den dienst sal er "veel geld naer buyten gaen; den impost op de dranken sal er bij leyden en met moeyte kunnen worden opgebracht; de vaste goederen, zo van particuliere als van den armen zoude daer door gedepreterieert worden."

"Ik wil wel bekennen met verschillende gemoedsaendoeningen dese redenen en beswaeren gelesen te hebben, dan eens met verontwaerdiging, ziende hoe men den godtsdienst aen eygen belang en baetzugt bereyt is op te offeren, dan weder met een soort van voldoeninge, als zijnde de slegtheyd der redenen een bewijs der slegtheyd van de saek."

(N.B. Van de volgende passage zijn in het stuk twee versies geschreven, die we na elkaar laten volgen.)

"De kerk van Meervelthoven is circa 6 á 7 minuten van die van Zeelst gelegen. In de eerstgenoemde geschied op Zon en Heilige daegen eenen dienst. Indien dien dienst in gemelde kerk quam op te houden zouden de goederen so van particuliere als van den armen daer door in toop en huur worden gedepreterieert. Die van Meervelthoven eenen dienst hebbende op gemelde daegen moeten circa 40 á. 50 van Meervelthoven naer Zeelst gaen; geenen dienst hebbende zouden er circa 100 naer Zeelst moeten gaen, waer van den tienden mogelijk geen duyt sal verloren. En onder-tussen sal dit te weege brengen, dat den impost op de dranken niet of seer moeylijk zulle kunnen worden opgebracht! Mogelijk zulle sommige bedoelen, sonder echter dit opentlijk voor te geven, die zo gemede bedevaert voor te setten en onder dat pretext de lieden der omliggende dorpen uyttelocken, en also de Son Heilige daegen te veranderen in daegen van vrolijkheyd en uytgelatentheyd, so als wel eerteyts plaets had, brengende die soo genaemde bedevaertsgangers die daegen over in de herbergen. In dit geval zoude den eenen of anderen herbergier doort interdict van den dienst wel eenig nadeel kunnen leyden."

"De kerk van Meervelthoven in welke op Son en feestdagen eenen dienst geschiet, is 6 á 7 minuten van die van Zeelst afgelegene. Desen dienst ophoudende zoude de goederen depreterieeren: 60 á 70 communicanten van beyde geslagten oud en jong, welke eerteyts te Meervelthoven den dienst bijwoonde, zoude nu ten dien eynde naer Zeelst moeten komen, en daer door zoude den impost op de dranken so verminderen, dat die met moeyte zoude kunnen worden opgebracht: Wie en siet niet het ongegronde van dese redenen; ten waer men voor had die so genaemde bedevaert voor te setten. De lieden der omliggende plaetsen onder dat pretext uyt te lokken, en also de Son en Heilige daegen te veranderen in daegen van vrolijkheyd en uytgelatentheyd, dezelve overbrengende in de herbergen."

"Op het wettige eygendom der kerke sult Gijlieden best niet al te sterk aandringen, zijnde het gebruyk der zelve maer provisioneel geaccordeert en door Ulieden geen gebruyk gemaekt vant recht der naestinge. Het gebruyk der kerke word Ulieden door geen geweld onthouden, maer door een wettig gezag en om wettige redenen.

Wat de ornamenten betreft, dese sijn den eygendom van God en behoren hem toe, zijnde van de godtsdienstige gelovigen aen God vereert om tot sijnder eere in de gecombineerde gemeentens van Zeelst en Meervelthoven gebruykt te worden. De sorg voor de ornamenten, so als voort beelt van de H. Maget, het geene in onse kerk als een soort van heilige reliquie word beschout, behoort aen pastoor en kerkmeesters onder het verder opsigt van den deken vant district en van mij. De ornamenten sijn dus niet willekeurig verwoerd, maer op eene wettige wijze en door bevoegde personen in bewaeringe genomen, om wel geconserveert en tot den dienst van God gebruykt te worden.

Wanneer den godtsdienst bij Ulieden herstelt zoude worden, zult Gijlieden zeker eene wettige aanspraek hebben op die goederen of een ge-

deelte der zelve. Een wettige aanspraak op die goederen om tot den dienst van Godt bij Ulieden, wanneer er den godtsdienst herstelt zoude worden, sal Ulieden niet ontkent worden. Ook sullen pastoor en kerkmeesters dit gerequireert, geene zwarigheyd maken daarvan legale blijke te geven, so als mede inventaris der ornamenten in questie.

Dit een en ander is niet aenlopende tegens het geene door mij in 1799 is gearresteert. Het gestatueerde in dien teyd blijft equitabel. Niet mijne resolutie, maer de omstandigheden zijn verandert. In dien teyd veronderstelde ik twee kerken in eenen betaemelijken staed om er den godtsdienst in uyt te oefenen. En schoon ook in die teyd Ulieder kerke overtollig was, als zijnde maer 6 minuten afgelegen van de kerk van Zeelst, welke juyst int midde van Zeelst en Meervelthoven is gelegen, en welke twee gemeentens zo door malkaer gelegen bennen, dat weynige inwoonders zelf de huysen van malkaer weten te onderscheyden, so heb ik egter in die tijden geene veranderinge wille maken. Tans is er maer eene kerke. De zelve is aen merkelyke reparatien nog onderworpen. Het jaerlijks onderhoud sal al hoog lopen. De kerk kan niet gemist worden. Er zijn nog veele oude schulden, waer onder men nog sugt, sodat het eene dwaesheyd zoude zijn met den opbouw en onderhoud van eene tweede kerke gans onnodig te willen beswaeren die gemeentens, welke nog niet vermogens sulle sijn eene eenige behoorlijk te onderhouden.

Ik kan dus aen Ulieder versoek niet voldoen, nog accorderen dat den godtsdienst in Ulieder kerke gecontinueert worde, als zijnde teenemael bouwvallig en buyten staed om er den godtsdienst in uyt te oefenen met betaemelijkheyd. En immers al te kleyn om den zelve met naerkominge der wettem so van staed en kerke, behoorlijk in uyt te oefenen.

Ik hope dat Gijlieden hierbij zult berusten, en U zelve niet beroepe opt voorige. Wat zoude van onsen godtsdienst geworden indien alle parochien vlekken en uythoeken zig hierop beroepen wilde? Aen dese, welke zig gedurig opt gepasseerde en voorige beroepen, ben ik gewoon te antwoorden:

Brengt de gepasseerde en voorige tijden terug, en wij sullen het makeljk eens worden. Het zelve moet ik Ulieden antwoorden. En kont Gijlieden dit effectueeren, het zoude voor die van Zeelst gelukkig weesen. Zij soude door eenen pastoor, zonder capellaen, bedient konnen worden. Den pastoor met den godtsdienst zoude zij behoorlijk konnen onderhouden en vreedsamig hunnen godtsdienst konnen uytoefenen, daer zij nu ten allen tijden met Ulieden overhoop gelegen hebben. En zo dit niet kan gevonden worden, is er niets over om den godtsdienst behoorlijk te onderhouden en de eendragt te bewaeren, dan dat men onderling met vereenigde harten zig vereenige in eene kerke, welke so juyst voor beyde gemeentens int midde is gelegen.

(wordt vervolgd)

XIV. ARCHIVALIA AANGAANDE DE OUDE KEMPISCHE GILDEN

(vervolg)

24. De Bestse en Oirschotse gilden in 1812

(door J. Lijten)

Napoleon was nogal nieuwsgierig en zijn nieuwsgierigheid was over het algemeen niet belangeloos. We hebben dit ook eens meegemaakt van ene Hitler. Kwasi-onschuldig vroegen zij informatie om die later ten eigen bate en ten nadele van de Nederlandse bevolking te kunnen gebruiken.

Zo wilde de eerstgenoemde in 1812 een volledig overzicht hebben van het ledenbestand der Oirschotse gilden. Zij moesten bij de maire (burgemeester) een lijst indienen van de leden met opgave van geboorteplaats, leeftijd en beroep. Onder de losse stukken met het voorlopige nummer 569 treffen wij deze lijsten aan.

Sommige gildebreders hebben er klaarblijkelijk moeite mee gehad deze lijsten samen te stellen. Niet dat ze niet wilden - van enig wantrouwen blijkt niets - maar meer, omdat velen niet zo goed met de pen konden omgaan als met boog en bierpul. Bij vele lijsten komen de ouderdom, de geboorteplaats en het beroep niet of slechts ten dele aan bod. De bedoelingen van de Franse keizer mogen dan verdacht zijn, voor ons leveren deze lijsten achteraf zeer interessante gegevens op.

Bij een eerste beschouwing vallen ons reeds enkele zaken op. Met name opvallend is het grote aantal leden, dat sommige gilden hebben. Te zamen tellen de gilden van Oirschot en Best niet minder dan 488 leden. Ook de ledenlijsten van drie verdwenen Oirschotse gilden zijn aanwezig, namelijk St.-Catharina, St.-Joris (dorp) en St.-Petrus. De broederschap van het Hoogwaardigste heeft zich (of is) blijkbaar niet als Gilde beschouwd; van haar is geen lijst aanwezig. Zij heeft, voor zover bekend, ook nooit enig uiterlijk gildevertoon gevoerd, maar bleef een zuiver godsdienstige broederschap, die niet buiten de kerk optrad, maar tot in de zestiger jaren binnen de kerk haar wekelijkse gezongen mis had op donderdag met daaraanvolgende sacramentsprocessie.

Het interessantst is wel het St.-Petrusgilde. Dit was een jeugd Gilde. Op latere leeftijd zouden de leden hiervan volgens de mondelinge overlevering naar St.-Sebastiaan zijn overgegaan. Het Gilde van St.-Sebastiaan heeft nog enkele eenvoudige schilden, die van dit jeugd Gilde afkomstig zijn. Een van die schilden draagt de naam Spapens, die ook in de lijst van 1812 meermalen voorkomt, o.a. ook als koning. (Mededeling hoofdman Th. v.d. Loo)

Als bijlagen geven wij U een overzicht van de diverse gilden met hun aantal leden en de letterlijke tekst van de ledenopgave van het St.-Petrusgilde.

Overzicht der Bestse en Oirschotse gilden

Best:

St.-Anna	87
St.-Odolphus	54

Oirschot:

St.-Barbara	45
St.-Catharina	52
St.-Joris (dorp)	21
St.-Joris Straten	62
O.L.Vrouwe Broederschap	136
St.-Petrus	17
St.-Sebastiaan	14

347

Ledenopgave van het Oirschotse St.-Petrusgilde in 1812

De lijst van de gulde van Sinte Peeter.

De guld van Sinte Peeter dat is zo veel als een bijeenkomst als dat men met den kermis dan bij malkeer komt en optrekken en schieten om een prijs den voogel. En wij zouden met den patroonsdag ook wel optrekken en schieten, mar wij kunnen het geld niet bij malkanderen krijgen, want zij zijn vele wat slegt van betalen, maar wij denken als dat er veele zullen agter blijven, maar wij kunnen het nog niet zeeker weeten.

Hendrik Peeter van Haaren hoofman geboren te Oirschot oud 16 jaaren een bakkersgast.

Jan Peeter Veraa vaandrik oud 15 jaaren een klompmaaker.

Gerardus Vlemminx deeken is oud 16 jaaren touslaager.

Wouter van der Schoot deeken oud 19 jaaren een bakker.

Ruddier Vlemminx deeken is oud 16 jaaren touslaager.

Willem van Geneugten deeken is oud 16 jaaren een smit.

Peeter Potters is oud 15 jaaren een boer.

Jan Spaapens kooning is oud 14 jaaren.

Hendrik Kelders oud 15 jaaren.

Lambert Huyskens is oud 15 jaaren.

Jan van der Sande is oud 16 jaaren.

Louwerens van Leuven is oud 16 jaaren.

Gerardus van der Schoot is oud 17 jaaren.

Cornelis Spaapen is oud 14 jaaren.

Jan Spaapens is oud 13 jaaren.

Antonie Soomers is oud 14 jaaren.

Antonie Veraa is oud 14 jaaren tamboer.

allemaal geboortig van Oirschot.

COLOFON

Samengesteld en
vervaardigd door

Streekarchivariaat Noord-Kempenland

Lay-out en typewerk

C. Aarts-Keesom

Offset

H. Temnelaars